

Lunds universitet
Sociologiska institutionen

Crowding out eller crowding in?

En komparativ och longitudinell analys av sambandet mellan
välfärdsstaters generositet och socialt kapital

Författare: Malkolm Hörlén Eriksson
Kandidatuppsats: SOCK10, Sociologi, 15 hp
Vårterminen 2023
Handledare: Jan Mewes

LUNDS
UNIVERSITET

Abstract

The aim of this paper is to examine, from a longitudinal perspective, whether there is a correlation between the generosity of European welfare states and people's access to social capital. Additionally, this study aims to reexamine the crowding out/in hypothesis on the basis of data from the European Value Survey and Eurostat. Through the use of a means analysis and a multilevel regression analysis, the study is able to ascertain the extent of social capital held by citizens in their respective welfare states and examine whether there exists a correlation between social capital and the welfare state's social expenditure as a percentage of BNP. At the aggregate country level the study found evidence for the crowding in hypothesis, in terms of social trust and norms of reciprocity. However, with respect to social networks, the findings provided evidence that support for the crowding out hypothesis. At the individual level, social capital is highest in the social democratic countries and the Netherlands.

Sammanfattning

Studiens syfte är att undersöka, från ett longitudinellt perspektiv, sambandet mellan europeiska välfärdsstaters generositet och människors tillgång till socialt kapital. Med stöd av data hämtat från European Value Survey och Eurostat har studien analyserat crowding out/in-hypotesen. Studien har analyserat 33 länder mellan åren 1990 och 2017. För att kunna genomföra studiens syfte har studien använt både en medelvärdesanalys och ett flertal flernivåregressionsanalyser. Sammanfattningsvis presenterar studien två positiva samband mellan välfärdsstaters generositet och medborgarnas tillgång till social tillit och normer om ömsesidighet. Däremot är sambandet negativt för sociala nätverk. Medelvärdesanalysen visar att medborgarna i de socialdemokratiska välfärdsregimerna och Nederländerna har högst socialt kapital.

Författare: Malkolm Hörlén Eriksson

Titel: Crowding out eller crowding in? En komparativ och longitudinell analys av sambandet mellan välfärdsstaters generositet och socialt kapital

Kandidatuppsats: SOCK10, Sociologi, 15 hp

Handledare: Jan Mewes

Sociologiska institutionen, vårterminen 2023

Nyckelord: Socialt kapital, välfärdsstat, crowding out-hypotesen, crowding in-hypotesen

Förord

Jag vill passa på att tacka min handledare, Jan, för hans stöd och input. Tack!

Jag vill också rikta ett stort tack till Erik, Claude, Holm och Wayne.

1. Inledning/bakgrund	1
1.1 Syfte och frågeställning	2
1.2 Studiens utformning	2
2. Teori och tidigare forskning	4
2.1 Socialt kapital: Putnams begreppsdefinition	4
2.1.1 Kritik mot Putnams begreppsdefinition	5
2.2 Att mäta socialt kapital	6
2.3 Esping-Andersens välfärdstypologi	7
2.3.1 Empiriska tester av Esping-Andersens välfärdsregimer	9
2.4 Välfärdsstater och socialt kapital	10
2.4.1 Crowding out	10
2.4.2 Crowding in	11
2.4.3 Orsaker till varierande resultat	13
3. Data, variabler och metod	14
3.1 Data	14
3.1.1 European value survey	14
3.1.2 Eurostat	14
3.2 Beroende variabler	15
3.2.1 Oberoende variabel: makronivå	16
3.2.2 Oberoende variabler: individnivå	16
3.3 Metodval	16
3.3.1 Sekundärdata	18
3.3.2 Kritisk analys av metod och data	19
4. Resultat	21
4.1 Deskriptiv statistik	21
4.2 Multivariata resultat	24
5. Diskussion	28
5.1 Kritisk diskussion och framtida studier	32
6. Slutsatser	34
Referenslista	35
Appendix	39

1. Inledning/bakgrund

Robert D. Putnam fick sitt internationella genombrott när han släppte boken *Bowling alone* (2000; i Sverige 2006). Boken analyserar hur det medborgerliga engagemanget i USA stadigt minskade mellan åren 1950 och 2000. Istället för att som förr spela kort tillsammans, kollar var och en istället på teve i enskildhet. Eller som Putnam uttrycker det, att man bowlar ensam. De amerikanska medborgarna har gått från att vara deltagare till betraktare. I boken redogör Putnam för det han benämner socialt kapital. Socialt kapital är, precis som andra former av kapital, tillgångar människor har och kan utnyttja. Till skillnad från det fysiska kapitalet, som omfattar materiella föremål (exempelvis verktyg och ekonomiska tillgångar) och humankapital, som inbegriper enskilda individers egenskaper (till exempel utbildning och utmärkelser), består det sociala kapitalet av social tillit, sociala nätverk och ömsesidighetsnormer (Putnam, 2006, 18). Putnam argumenterar för att det sociala kapitalet har ett konkret värde för både individen och samhället i stort, då det bidrar till ökad produktivitet. Ett aktivt deltagande i samhället för med sig ett ömsesidigt ansvar, som möjliggör för individer att lita på varandra eftersom alla lever efter samma normer. Det gör samhället mer effektivt.

Välfärdsstaten har varit ett populärt ämne för forskare att studera under de senaste decennierna. En återkommande kritik som riktats mot generösa välfärdsstater är att de tränger ut (crowds out) socialt kapital. Kritiken riktar sig främst mot att staten, trots goda intentioner, till följd av det, som enligt forskningsterminologin benämns, *high social expenditure* (ett sätt att beskriva statens sociala utgifter). Med omfattande sociala omsorgsprogram trängs sociala nätverk ut och i dess ställe skapas ett samhälle präglad av social isolering, anomi och självcentrering (van Oorschot och Arts, 2005, 6). Resultatet är ett minskat socialt engagemang, färre gemensamma (det vill säga ömsesidiga) normer och lägre social tillit.

Å andra sidan argumenterar andra forskare för det motsatta, att det sociala kapitalet blomstrar tack vare generösa välfärdsstaters strukturella och kulturella förhållanden (Kumlin och Rothstein, 2005; Visser et al., 2018; Yuksel & Solakoglu, 2019). Enligt forskarna erbjuder välfärdsstater med hög generositet sina medborgare finansiella resurser. Ett samhälle som tillåter dem att spendera mer tid med vänner, familj och att delta i diverse ideella organisationer.

1.1 Syfte och frågeställning

Syfte

Studiens syfte är att undersöka sambandet mellan europeiska välfärdsstaters generositet och människors tillgång till socialt kapital över tid. Tidigare forskning har huvudsakligen fokuserat på en dimension av socialt kapital, medan denna studie mäter samtliga dimensioner (social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet).

Frågeställning

För att besvara studiens syfte har följande två frågeställningar tagits fram:

- Vilken tillgång har medborgarna i respektive europeisk välfärdsregim till social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet?
- Finns det ett samband över tid mellan europeiska välfärdsstaters generositet och medborgares tillgång till social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet?

1.2 Studiens utformning

I den första delen av studien, Teori och tidigare forskning, presenteras relevant teori om socialt kapital, välfärdsregimer och *crowding out/in*-hypotesen. Socialt kapital är ett mångfacetterat begrepp och behöver därför en tydlig operationalisering. Studiens utgångspunkt är Esping-Andersens välfärdstypologi, som blev populär på 90-talet i samband med lanseringen av hans bok *The Three Worlds of Welfare Capitalism* (1990). Därefter har ytterligare teorier tillkommit, liksom fler välfärdsregimer. Studien kartlägger de olika välfärdsregimerna och redogör för varför en sydeuropeisk välfärdsmodell också används.

Studiens andra del, Data, variabler och metod, presenterar två olika analysmetoder. Dels en medelvärdesanalys över samtliga länders medborgares tillgång till socialt kapital, dels tre flernivåregressionanalyser som undersöker sambandet mellan välfärdsstaters generositet och socialt kapital över tid. Denna studie har valt flernivåregressionsanalys. Detta eftersom metoden möjliggör för studien att undersöka såväl individuella egenskaper, såsom ålder och kön, och gruppegenskaper, samt grupperns egenskaper, i studiens fall välfärdsstaters generositet (Snijders och Bosker, 2012, 44).

I den tredje delen, Resultat, presenteras studiens olika resultat som omfattar dels medborgarnas tillgång till socialt kapital i respektive välfärdsregim, dels sambandet mellan socialt kapital och välfärdsstaters generositet. Studien finner två positiva samband mellan

generösa välfärdsstater och social tillit och normer om ömsesidighet och ett negativt samband för sociala nätverk.

Den fjärde delen, Diskussion, lyfter potentiella orsaker till de resultat studien funnit utifrån det som tidigare forskning presenterat.

I den femte och sista delen, Slutsatser, sammanfattas studien.

2. Teori och tidigare forskning

I det här avsnittet presenteras relevanta teorier och tidigare forskning som senare kommer att användas i uppsatsens analys. Först presenteras en genomgång av begreppet socialt kapital. Därefter diskuteras dels Esping-Andersens välfärdstypologi, dels den kritik som föranlett att studien valt att lägga till ytterligare en sydeuropeisk välfärdsmodell. Avslutningsvis redogör studien för crowding out/in-hypotesen och vad tidigare forskning dragit för slutsatser.

2.1 Socialt kapital: Putnams begreppsdefinition

Socialt kapital är ett mångfacetterat begrepp som har definierats på åtskilliga sätt. En av de begreppsdefinitioner som är mest återkommande i litteraturen framförs av Putnam (2006, 18). Han förklarar att mellanmännsliga relationer skapar sociala nätverk, normer om ömsesidighet och social tillit. Tillsammans utgör de ett värde, precis som fysiskt kapital (fysiska objekt) och humankapital (individens egenskaper), för både individer och samhället i sin helhet, då de lägger grunden för produktivt agerande (Ibid.; Putnam, 1996, 664).

En individs sociala kapital består av dennes sociala nätverk, normer om ömsesidighet och sociala tillit. De tre begreppen är, enligt Putnam (2006, 144), beroende av varandra (det ska visa sig senare i uppsatsen att alla forskare inte är helt överens om det). Putnam anmärker att de sociala nätverken kan anta olika former. De kan antingen bestå av formella, alternativt informella relationer. De formella nätverk omfattar de relationer som uppstår till följd av deltagande i officiella organisationer, såsom idrottsföreningar och religiösa församlingar. För att medlemmarna i organisationerna ska upprätthålla och producera ett socialt kapital krävs det emellertid att de träffas. Det räcker alltså inte med ett medlemskap, deltagarna behöver också engagera sig i nätverket (Putnam, 2006, 54). De informella nätverken bygger på ömsesidig sympati, exempel på den typen av relationer är vänner och familj (Häuberer, 2011, 54). Även om de informella och formella relationerna tillkommer på olika grunder, genererar de emellertid båda både normer om ömsesidighet och social tillit.

Normer om ömsesidighet kan både vara specifika och generaliserade, förklarar Putnam (2006, 20). Specifik ömsesidighet handlar om att göra något för någon, med en förväntan om att tjänsten återgäldas på ett eller annat vis. Generaliserad ömsesidighet anser Putnam vara mer värdefull. Detta eftersom den är kravlös och saknar förväntan om en specifik handling i gengäld. Övertygelsen är istället att den goda handlingen återgäldas i framtiden.

Avslutningvis beskriver Putnam (2006, 20) social tillit, som något som möjliggör för de aktiva i nätverket/gruppen/samhället att samarbeta med varandra utan att behöva oro sig för att bli bedragna. Tryggheten skapar i sin tur ett effektivt samhälle, eftersom medborgarna inte behöver vara alltför försiktiga.

2.1.1 Kritik mot Putnams begreppsdefinition

Trots att Putnams studier (framförallt 1996; 2006) fått beröm, har den amerikanske statsvetaren inte undgått kritik för hans definition av socialt kapital utifrån begreppets funktion (Häuberer, 2011, 60). Kritiken fokuserar bland annat på det faktum att han först beskriver effekterna av socialt kapital, innan han beskriver deras uppkomst. Följaktligen framstår begreppet som en tautologi (Farrell, 2007, 37). Ett exempel på tautologin är att Putnams begreppsdefinition av socialt kapital inbegriper sociala nätverk. Om sociala nätverk är anledningen till att det sociala kapitalet ökar i samhället, framstår orsaken till ökningen också som resultatet.

Kritiker har också ifrågasatt huruvida Putnams tre dimensioner av socialt kapital är relaterade till varandra. Putnams teori föreslår att sociala nätverk, normer om ömsesidighet och socialt tillit är inbördes kopplade till varandra (2006, 144). Han skriver att sociala nätverk skapar normer om ömsesidighet, som i sin tur resulterar i social tillit. Men kausaliteten kan också vara den motsatta, tillit bidrar till att människor involverar sig i sociala nätverk, som i sin tur skapar normer om ömsesidighet. Således upplevs de tre dimensionerna vara ömsesidigt beroende av varandra.

Det råder dock oenigheter om korrelationens riktning och om dimensionerna överhuvudtaget är relaterade till varandra. Uslaner (1999, 146) argumenterar för att medborgerligt engagemang (det Putnam beskriver som sociala nätverk) uppstår till följd av att medborgare har tillit till varandra och inte tvärtom, som Putnam i viss mån påstår. I likhet med Uslaners argument finner van Ingen och Bekkers (2015) heller inga bevis, som stödjer Putnam resonemang om att medborgerligt engagemang skapar tillit. De drar däremot slutsatsen att individer med hög social tillit engagerar sig mer i frivilliga föreningar än individer med låg social tillit. Vidare argumenterar andra studier för att tillit uppstår till följd av att ett land har hög inkomstjämlighet (Delhey & Newton, 2005, 318), politiker som presterar väl och hög social expenditure (Kumlin och Rothstein, 2005, 360). Med hänsyn till den oenighet som återfinns i litteraturen har den här studien valt att studera Putnams tre

dimensioner av socialt kapital oberoende av varandra, i likhet med van Oorschot och Finsveen (2010, 83).

2.2 Att mäta socialt kapital

Socialt kapital kan, som tidigare nämnts, definieras på varierande sätt. Därför är det av betydelse för studien att förstå hur tidigare forskning valt att mäta begreppet. I likhet med Putnams definition har de studier som tidigare mätt socialt kapital och crowding out/in-hypotesen, huvudsakligen utgått från att socialt kapital är ett mått på social sammanhållning. Begreppet delas upp i informella och formella nätverk, social tillit och normer.

För att mäta formella nätverk undersöker Pichler och Wallace (2007, 426) exempelvis i vilken utsträckning medborgare i olika Europeiska välfärdsstater tillhör frivilligorganisationer, såsom idrottsföreningar, religiösa grupper och miljöorganisationer. De artiklar som mäter formella nätverk skiljer ofta mellan medlemskap och deltagande, då ett medlemskap inte nödvändigtvis genererar socialt kapital. För att det ska uppnås behöver individerna aktivt delta i organisationen (van Oorschot och Arts, 2005, 12). Här återfinns bevisligen likheter med det resonemang Putnam för (2006, 54). Visser et al. (2018, 265) har valt att mäta informella nätverk. De undersöker hur ofta respondenterna träffat sin familj, sina vänner och kollegor. Forskarna har också valt att studera huruvida de som svarat på enkäten har någon att prata med.

De artiklar som tidigare mätt social tillit har både studerat europeiska medborgares tillit till sina medmänniskor och deras tillit till sitt lands institutioner. Kumlin och Rothstein (2005, 348) skiljer mellan två olika slags välfärdstjänster, behovsprövade och universella. För att få tillgång till behovsprövade tjänster behöver medborgarna uppfylla ett visst antal specifika krav (ofta dålig ekonomi), medan universella tjänster är tillgängliga för samtliga medborgare. Artikelns författare har mätt hur ofta medborgare varit i kontakt med behovsprövade respektive universella välfärdsinstitutioner. Forskarna har också valt att studera medborgarnas tillit till institutionerna i relation till hur många gånger de varit i kontakt med, alternativt inte varit i kontakt med, dem.

Sättet van Oorschot och Arts (2005, 11) har valt att definiera social tillit skiljer sig emellertid från Kumlin och Rothsteins sätt att mäta. Istället för att mäta institutionell tillit mäter de, i likhet med Putnams begreppsdefinition (2006, 144), generell tillit. De har valt att

använda sig av frågor som undersöker i vilken grad respondenterna anser att de kan lita på folk och hur försiktig man bör vara omkring andra.

I förhållande till de två andra dimensionerna av socialt kapital har det som berör normer om ömsesidighet studerats minst. Två forskare som trots allt mätt dimensionen är van Oorschot och Arts (2005, 12). De använder sig av begreppet *trustworthiness* för att beskriva och mäta medborgarnas relation till samhällets generella attityder och beteenden. Forskarna har använt variabler som redogör för huruvida respondenterna rättfärdigar påståenden om skattefusk, att ljuga och att göra anspråk på statliga förmåner som man egentligen inte har rätt till.

2.3 Esping-Andersens välfärdstypologi

I boken *The Three Worlds of Welfare Capitalism* redogör Esping-Andersen (1990) för vad han menar utgör en välfärdsstat samt hur välfärdsstater kan arrangeras på flera olika sätt (1990, 26). Han utformar tre olika "välfärdsstatsregimer": den liberala, den konservativa-korporativistiska och den socialdemokratiska. För att undersöka respektive välfärdsregims egenskaper undersöker han två avgörande faktorer: statens nivå av dekommodifiering och stratifikation. Esping-Andersen förklarar att dekommodifiering uppstår om en person kan upprätthålla sitt levebröd utan att vara beroende av marknaden. Välfärdstjänster ses således som en rättighet. Stratifiering syftar till att förklara hur samhällen är uppdelade i olika sociala skikt. Sociologen anser att välfärdsstaten inte bara påverkar stratifieringen i samhället, utan också bör ses som ett stratifieringssystem i sig själv (1990, 23). Hur stratifieringssystemet utformas beror på hur statens sociala policys tillämpas.

Skillnaderna mellan de olika välfärdsregimerna beror huvudsakligen på hur relationen mellan staten, marknaden och familjen ser ut (Esping-Andersen, 1990, 26). I den socialdemokratiska välfärdsmodellen ingår de skandinaviska länderna. Till följd av ländernas universella modell har alla medborgare, oavsett deras tillgångar, möjligheten att utnyttja statens välfärdstjänster. Således har de skandinaviska länderna höga nivåer av dekommodifiering, eftersom medborgarna inte är beroende av marknaden för att kunna söka exempelvis utbildning, vård eller äldreomsorg. Därmed skapar medborgarna en generell solidaritet inför staten, som gör dem villiga att betala skatt (Esping-Andersen, 1990, 28). Den socialdemokratiska universella välfärdsmodellens stratifieringssystem är tänkt att främja jämlikhet. Kvinnor uppmuntras att

arbeta oavsett om de har barn eller inte, inte minst inom den offentliga sektorn (Arts & Gelissen, 2002, 142). Det är allmänt viktigt för de socialdemokratiska välfärdsstaterna att samtliga medborgare har ett arbete, annars riskerar solidariteten för välfärdssystemet att minska (ibid.).

Den liberala välfärdsstaten står i många avseenden i kontrast till den socialdemokratiska. Till de liberala välfärdsstaterna räknas de anglosaxiska länderna. Staten uppmuntrar sina medborgare att använda sig av marknaden, både direkt - genom ett subventionerat välfärdssystem, och indirekt - genom att begränsa tillgången till sociala förmåner och välfärdstjänster. Således har de anglosaxiska länderna låg dekommodifiering (Esping-Andersen, 1990, 27). Till skillnad från de socialdemokratiska välfärdsstaternas universella välfärdssystem, där samtliga medborgare erbjuds att ta del av statens tjänster, är det liberala välfärdssystemet behovsprövat. Av den orsaken är det endast låginkomsttagare, som inte har råd att betala den privata försäkringen, som erbjuds offentliga sociala förmåner. Således delas befolkningen upp i de som kan betala och de som inte kan betala. Esping-Andersen beskriver den grupp som inte har råd att betala som stigmatiserad. Ett stratifieringssystem uppstår till följd av den liberala välfärdsmodellens uppdelning (1990, 26). På samma sätt som i den socialdemokratiska välfärdsmodellen uppmuntras kvinnor att arbeta (Arts & Gelissen, 2002, 141).

Den sista välfärdsmodellen är den konservativa-korporativistiska, som beskrivs av Esping-Andersen (1990, 27). I jämförelse med de liberala välfärdsstaterna har marknaden inte prioriterats i lika hög utsträckning. Därför har de länder som ingår i den här välfärdsregimen en måttlig grad av dekommodifiering. Den konservativa-korporativistiska välfärdsregimen har formats av både ett kyrkligt och ett korporativistiskt arv. Arts och Gelissen (2002, 141) skriver att det påverkar stratifieringen i välfärdsmodellen. För det första spelar kyrkan en central roll för bevarandet av traditionella familjekonstellationer. Förskolor och annan familjeservice är underutvecklat och icke-arbetande fruar täcks ofta inte av socialförsäkringen. För det andra är statens inflytande över individen beroende av personens inkomst och yrkesstatus. För det tredje erbjuder de konservativa-korporativistiska välfärdsregimerna sina medborgare socialt stöd först efter att deras familj inte har möjligheten att göra det (Esping-Andersen 1990, 27). I denna välfärdsregim finns bland annat Tyskland, Frankrike, Italien och Österrike.

Det är emellertid viktigt att poängtera att Esping-Andersens välfärdstypologi bör användas som idealtyper (Arts och Gelissen, 2002, 139). Det vill säga ingen stat är renodlat socialdemokratisk, liberal eller konservativt-korporativistisk, utan samtliga stater är i viss mån hybrider. Idag består alla länder av en mix av flera välfärdsregimer. De olika välfärdsmodellerna används i praktiken för att förenkla något som annars skulle bli alltför komplext att förstå.

2.3.1 Empiriska tester av Esping-Andersens välfärdsregimer

Trots alla lovord Esping-Andersen tagit emot för sitt bidrag till forskningen om välfärdsstudier, har inte heller han undsluppit kritik (Arts och Gelissen 2002, 138). Medan en del ser brister i Esping-Andersens metod och teoretisering, anser andra att de tre välfärdsregimerna, som beskrivs i *The Three Worlds of Welfare Capitalism* (1990), varken är fullständiga eller tillräckligt exkluderande. Ragin (1994, 341) framhåller till exempel att Esping-Andersens tre välfärdsstatsregimer inte räcker till för att beskriva den variationen av olika välfärdsmodeller som finns i verkligheten. Till exempel har Tyskland, Irland, Japan, Nederländerna, Nya Zeeland och Storbritannien pensionssystemen som inte går att tillskriva vare sig en socialdemokratisk, liberal eller konservativa-korporativistisk välfärdsregim. Därmed tvingas Ragin placera länderna i en kategori han kallar "övrigt" (ibid. 336). Dessutom förklarar Ferragina (2017, 76) att de socialdemokratiska välfärdsstaterna är något mer homogena än de andra välfärdsregimerna, det vill säga att skillnaden mellan länderna inom den liberala och konservativa-korporativistiska är större.

Fler forskare kommer fram till slutsatsen att Esping-Andersens kategorisering inte är tillräckligt omfattande. Ferrera (1994, 18) saknar en sydeuropeisk välfärdsregim eftersom länder som Spanien, Portugal och Grekland inte är inkluderade i *The Three Worlds of Welfare Capitalism* (1990). Vissa forskare hävdar att de sydeuropeiska länderna är en subkategori av den konservativa-korporativistiska välfärdsregim (Esping-Andersen, 1990; Katrougalos, 1996), medan Ferrera anser att skillnaden är tillräckligt stor för att utveckla ytterligare en idealtyp. Ferrera (1994, 22) beskriver den sydeuropeiska välfärdsregimen som fragmenterad. I vissa avseenden är den generös (pensioner), i andra är den obefintlig (arbetslöshetsersättning). De sydeuropeiska välfärdsstaterna strävar efter att uppnå en universell sjukvård. Deras välfärd är emellertid underutvecklad och familjen agerar i många

fall som ett socialt skydds nät. Familjen kan exempelvis dra nytta av att en familjemedlem är offentligt anställd, kontorsarbetare eller anställd inom ett medelstort företag, eftersom de ofta har tillgång till generösa sociala förmåner.

Wildeboer Schut et al. (2001) har studerat de länderna som Esping-Andersen ursprungligen inkluderade i sin bok. Slutsatsen de drar överensstämmer med den danske sociologens, med undantag för Nederländerna som inte går att inkludera i någon av de tre välfärdsregimerna. Wildeboer Schut et al. är emellertid inte ensamma om att identifiera Nederländerna som ett specialfall (Ragin, 1994; Ferragina, 2017). Även Arts och Gelissen (2002, 153) skriver att Esping-Andersens tre välfärdsregimer har deskriptivt värde, men att det går att argumentera för att man behöver addera ytterligare en eller två idealtyper.

2.4 Välfärdsstater och socialt kapital

2.4.1 Crowding out

I samband med att socialt kapital blivit ett allt mer populärt begrepp att forska om, har också de studier som undersökt sambandet mellan begreppet och välfärdsstaten blivit fler. Diskussionen som förts i litteraturen handlar huvudsakligen om huruvida välfärdsstaten hjälper eller stjälper det sociala kapitalet i samhället. Crowding out-hypotesen går ut på att generösa välfärdsstater med omfattande välfärdsprogram tränger ut socialt kapital (Wolfe, 1989, 142). Som tidigare nämnt är social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet nödvändiga förutsättningar för att det sociala kapitalet ska kunna öka i samhället (Putnam, 2006). För att de ska uppnås behöver de som lever och verkar i samhället frivilligt engagera sig. Den typen av samhällsengagemang riskerar emellertid att urholkas till följd av välfärdsstatens stora inflytande över medborgarna. Istället för att de känner ansvar inför varandra, förväntar de sig att staten ska ingripa och lösa alla potentiella problem (Wolfe, 1989, 168). Då försvagas de intima relationerna till familj, vänner och grannar, allt eftersom statens inflytande expanderar. Relationerna blir inte längre lika viktiga när man inte längre är lika beroende av varandra (Ibid., 142). Därav minskar medborgarnas känsla av samhörighet, gemensamma moral och den tillit de känner inför sina medmänniskor. Följaktligen tränger välfärdsstaten ut socialt kapital (Fukuyama, 2000, 15).

Exempel på tidigare forskning (Scheepers et al., 2002, 192) som studerat crowding out-hypotesen har bland annat kommit fram till att medborgare, över 60, i Spanien, Italien och Grekland - länder som i jämförelse med Skandinavien har låga sociala skyddsnet - umgås mer med sin familj och vänner .

Som tidigare nämnts har det som Putnam benämner som normer om ömsesidighet studerats i lägre utsträckning än sociala nätverk och social tillit. Den forskning som emellertid studerat ämnet visar att fler anser det vara fel att skattefuska, muta och ljuga i de sydeuropeiska och liberala välfärdsstaterna, än i de socialdemokratiska (van Oorschot och Arts, 2005, 17). Det tycks alltså till viss del finnas empiriskt stöd för crowding out-hypotesen. Wolfe (1989, 173) skriver att medborgarna i Skandinavien är mindre benägna att benämna skattefusk som omoraliskt till följd av ländernas höga skattesatser. Samtidigt förklarar han att skandinaver ändå relativt sett har en positiv syn på skatter, eftersom välfärdsstaten försäkrar medborgarna om att omfördelningen av resurser hjälper de som har det sämre ställt (Ibid.)

2.4.2 Crowding in

I kontrast till de som förespråkar crowding out-hypotesen finns också de teoretiker som hävdar motsatsen. De argumenterar istället för att en omfattande välfärdsstat snarare möjliggör för medborgarna att expandera sitt sociala kapital genom det de kallar crowding in-hypotesen (Rothstein, 2001, 235). Denna hypotes föreslår att universella välfärdsstater har en positiv påverkan för bildandet av sociala nätverk, social tillit och integreringen av gemensamma normer i samhället. Detta tack vare den sociala trygghet som staten erbjuder (Ferragina, 2017, 59).

Den empiriska forskning som studerat båda hypotesvarianterna, crowding out/in, finner i högre grad ett positivt samband mellan generösa välfärdsstater och socialt kapital. Medborgare i välutvecklade välfärdsstater har överlag störst tillgång till socialt kapital (van Oorschot & Arts, 2005; Kumlin & Rothstein, 2005; Yuksel & Solakoglu, 2019).

Som tidigare nämnts upptäckte Scheepers et al. (2002, 192) att medborgare, som är över 60, i de sydeuropeiska länderna umgås mer med familj och vänner än skandinaver. I kontrast till de resultaten föreslår forskarna Visser et al. (2018, 275) det motsatta. De drar slutsatsen att ju mer välfärdsstaten spenderar på social trygghet, desto mer troligt är det att medborgarna umgås med sina vänner, familj och kollegor. Därutöver kommer de också fram till att

sannolikheten att medborgarna har någon att diskutera intima angelägenheter med, också ökar i samband med att staten spenderar mer på sociala utgifter. Andra studier (van Oorschot & Arts, 2005; Pitchler & Wallace, 2007) drar slutsatser som ligger mer i linje med Visser et al.s resultat än Scheepers et al.

Andra artiklar har valt att undersöka social tillit. Kumlin och Rothstein (2005) har valt att analysera varför medborgare i Sverige har så stor tillit till såväl andra medborgare som myndigheter, trots att crowding out-hypotesen förutspår det motsatta. Artikelns två författare kommer fram till att institutionernas strukturer avgör huruvida social tillit i samhället ökar eller minskar. Universella välfärdstjänster genererar hög tillit, medan behovsprövade välfärdstjänster, som endast erbjuder stöd till medborgare som uppfyller uppsatta krav, snarare reducerar tillit. För att en individ ska erhålla behovsprövade välfärdstjänster måste deras fall testas av en institution (Kumlin och Rothstein, 2005, 349). Att fallet är behovsprövat skapar fler misstankar om fusk och diskriminering i jämförelse med universella välfärdstjänster, som alla i samhället har tillgång till. Följaktligen minskar social tillit i de behovsprövade välfärdsstaterna. Att välfärdstjänsterna i Skandinavien är universella skulle således kunna förklara medborgarnas höga tillit till både andra medborgare och institutioner. Majoriteten av Europas välfärdsstater är däremot behovsprövade, vilket skulle kunna förklara deras lägre/låga tillit. Den typen av argument återfinns även i andra tidiga studier (van Oorschot & Arts, 2005, 22). Yuksek och Solakoglu (2019, 143) förklarar att välfärdsstater som fördelar sina välfärdstjänster jämlikt genererar socialt kapital. Att medborgarna jämlikt tar del av välfärdstjänsterna tillåter dem att spendera både mer tid och energi på olika former av samhällsengagemang, då de befrias från det ansvar och de skyldigheter som de annars haft gentemot andra. Uslaner (2002, 181) förklarar att social tillit inte kan utvecklas i ett ojämlikt samhälle, eftersom de mer välbärgade inte har någon anledning att lita på dem som har det lägre ställt. Brewer et al. (2014, 67) presenterar resultat som också stödjer Uslaner påstående. Deras studie visar att ländernas välfärdsstatsgenerositet skapar social tillit. Sambandet är emellertid svagt.

Att olika typer av välfärdsmodeller påverkar medborgarnas sociala tillit gentemot både institutioner och andra, tyder på hur viktigt det är att inkludera en sådan diskussion i framtida studiers analyser. Även denna studie utgår från detta faktum.

2.4.3 Orsaker till varierande resultat

Den tidigare forskning som studerat socialt kapital och välfärdsstater kommer fram till varierande resultat. Lin (2001, 1) förklarar att den huvudsakliga orsaken till att kontrasteringen inom forskning kring socialt kapital, är bristen på en tydlig operationalisering av begreppet. Bristen på en överensstämmande definition av socialt kapital tillåter forskare att använda begreppet på ett tveksamt sätt (Paxton, 1999, 89). I likhet med hur Farrell (2017, 37) beskriver Putnams begreppsdefinition som en tautologi, kan forskningen inte enas om vilka variabler som bör användas som beroende respektive oberoende.

Det är heller inte ovanligt att forskare väljer att endast mäta en dimension av begreppet när de studerar socialt kapital (Vissel et al, 2018; Kumlin och Rothstein, 2005). Att bara mäta så ensidigt har emellertid sina nackdelar. Socialt kapital är alltför komplext för att endast en dimension ska kunna redogöra för begreppets multidimensionella karaktär. Validitet kan endast uppstå om de variabler som studeras representerar det som faktiskt mäts. Därav har denna studie valt att mäta samtliga dimensioner av socialt kapital.

Ytterligare en möjlig förklaring till varför studier som studerat socialt kapital på makronivå skiljer sig åt, skulle kunna bero på kulturella skillnader. Putnams (2006, 306) mätning av socialt kapital i amerikanska delstater har ett större fokus på formella nätverk än informella nätverk (Häuberer, 2011, 60). Eftersom formella relationer är en viktig aspekt av socialt kapital i de länder han undersökt (USA och Italien) anses det rimligt. I andra länder, såsom de postkommunistiska länderna Tjeckien och Polen, har informella nätverk en betydligt större funktion för medborgarna än de formella nätverken. Häuberer (Ibid.) hänvisar till Evers, som förklarar att man först bör undersöka hur gemenskap tar sig i uttryck och möjligen förändrats, innan man påstår att det har minskat. Något som Putnam kommer fram till i sina studier. Således framstår kulturella skillnader också som en förklaring till varför vissa länder har högre socialt kapital än andra. Pichler och Wallace (2007, 433) skriver bland annat att medborgare i tidigare auktoritära stater i större utsträckning förlitar sig på familjen, än i andra länder. De socialdemokratiska länderna har till exempel länge haft universella välfärdsmodeller som resulterar i att medborgarna där använder sig av staten oftare. Således är kulturella skillnader en viktig aspekt att diskutera i den här studiens analys av crowding out/in-hypotesen. För att åskådliggöra skillnaderna har studien valt att diskutera fyra olika välfärdsregimer.

3. Data, variabler och metod

I detta avsnitt presenteras studiens genomförande. De val som gjorts i samband med dataanvändning och datahantering redogörs för och motiveras. Först presenteras de förberedelser och den data som använts och som ligger till grund för studien. Sedan presenteras metodvalet och en kritisk diskussion.

3.1 Data

Sekundärdatan studien använt har hämtats från den elektroniska databasen European Value Survey (EVS). Databasen laddades ner och överfördes till SPSS. Ytterligare data för att mäta välfärdsstatsgenerositet (*social expenditure* i procent av landets BNP) från Eurostat fylldes i manuellt.

3.1.1 European value survey

EVS är en enkätundersökning som syftar till att undersöka grundläggande mänskliga värderingar. Den storskaliga enkätundersökningen startade 1981 och datainsamlingen har fortsatt vart nionde år. Datainsamlingen har genomförts med hjälp av en slumpmässig urvalsprocess. Stickprovets storlek har varierat med åren. Mellan 1990 och 2008 intervjuades runt 1000 respondenter i varje land och vid varje mättillfälle. Denna siffra steg emellertid till 1500 vid mättillfället 2008. 2017 intervjuades 1200 respondenter per land. Ansvariga för framtagandet av EVS är den icke-vinstdrivande organisationen European Value Systems Study Group (EVS, 2022, [EVS Trend File 1981-2017 – Sensitive Dataset (Data file Version 2.0.0)] Tillgänglig via: https://search.gesis.org/research_data/ZA7504?doi=10.4232/1.14022).

3.1.2 Eurostat

Eurostat är den europeiska unionens (EU) statistiska kontor. Deras uppdrag är att generera och sammanställa högkvalitativ data för att kunna jämföra olika länder och regioners statistik. Deras ansvarsområde innefattar också att göra europeisk statistik fritt tillgänglig för allmänheten. Den databas studien använt är *Tables by functions, aggregated benefits and grouped schemes - in % of the GDP* och visar statistik över europeiska länders social expenditure i procent av BNP (Eurostat, 2023, [Databas] Tillgänglig via: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/SPR_EXP_GDP__custom_5964136/default/table).

3.2 Beroende variabler

Studiens beroende variabler representerar Putnams tre dimensioner av socialt kapital. Den första variabeln som studeras är social tillit. För att mäta social tillit har studien valt att använda sig av påståendet: "Most people can be trusted". Respondenterna hade två svarsalternativ: "Ja" eller "Nej". I likhet med Putnams definition av socialt kapital mäter studien den sociala tillit respondenterna har till andra människor. Således skiljer studien sig från Kumlin och Rothstein (2005), som i sin studie mäter människors tillit till staten. Tillit till staten är emellertid inte samma sak som social tillit, förklarar Putnam (2006, 144).

För att studera sociala nätverk mäter studien hur många organisationer respondenterna är medlemmar i. Påståendet som använts ser ut enligt följande: "Member: Belong to education, arts, music or cultural activities"; "Member: Political parties"; "Member: Professional associations"; "Member: Sports or recreation". Max antal möjliga organisationer en respondent kan vara medlem i är alltså fyra. Således studeras endast respondenternas tillgång till passiva formella nätverk (van Oorschot och Arts, 2005, 11). Däremot saknas information om respondenternas tillgång till informella nätverk, det vill säga umgänge med vänner, familj och kollegor (Pichler och Wallace, 2007, 427), i datamaterialet. Studien har valt att inte mäta medlemskap i religiösa organisationer på grund av att kyrkan i Skandinavien har varit eller fortfarande är statlig. Som ett resultat av det har många skandinaver blivit medlemmar redan vid födseln och därav skulle medlemsantalet potentiellt sett vara missvisande. Studien har också valt att inte mäta huruvida respondenterna är medlemmar i en fackförening, då det i princip är obligatoriskt att vara medlem i dem, i många länder, för att man ska kunna få tillgång till arbetslöshetsersättning (van Oorschot och Finsveen, 2009, 198).

För att mäta normer om ömsesidighet har studien skapat ett index bestående av fem variabler. Respondenterna har fått svara på en tiogradig skala huruvida det är "Justifiable: Avoiding a fare on public transport/Cheating on taxes/Someone accepting a bribe/Lying". Studien valde att vända på variablernas riktning för att det tydligare skulle framgå att höga värden representerar att respondenterna instämmer med samhällets normer. Ifall en respondent svarade 10 betyder det att den aldrig anser att det är rättfärdigt, medan en 1 visar att respondenten anser att det alltid är berättigat. Vidare har studien ytterligare kodat om variablerna så att de går från 1 till 0, där 1:an representerar detsamma som 10 och 0:an detsamma som 1. I samband med att studien skapade indexet genomfördes en

reliabilitetsanalys, för att mäta indexets Cronbachs alfa, som antog ett värde på ,839. Cronbachs alfa mäter intern konsistens, alltså hur väl de olika frågorna som ingår i indexet korrelerar med varandra. En tumregel för ett bra Cronbachs alfa-värde, är att det ska ha ett värde över ,70 (Djurfeldt och Barmark, 2009, 100). Indexet har således ett acceptabelt värde.

3.2.1 Oberoende variabel: makronivå

För att mäta välfärdsstaternas generositet har studien valt att använda statistik på social expenditure i procent av ländernas BNP vid mättillfället. Statistik på social expenditure inkluderar pensioner, sjuk-, merkostnads- (tidigare handikapps-), arbetslöshetsersättning, arbetsskade- sjukpenning, barn- och familjebidrag samt hälso- och sjukvård. Statistiken gäller för åren mellan 1990 och 2020. Studien har emellertid endast använt statistik fram till 2017, då senaste upplagan av EVS utfördes. Flera tidigare studier har använt social expenditure i procent av ländernas BNP som ett mått på välfärdsstatens generositet. Denna studie grundar således sitt val av oberoende variabel på tidigare forskning (van Oorschot och Arts, 2005; van Oorschot och Finsveen 2009; Visser et al., 2018).

Därutöver har studien valt att kategorisera länderna i enlighet med en modifierad version av Espings-Andersens välfärdstypologi. Utöver den socialdemokratiska, den liberala och den konservativa-korporativistiska modellen, har studien också valt att komplettera med en sydeuropeisk välfärdsregim, i likhet med Ferrera (1994, 18). Länder som inte inkluderats i någon av de befintliga välfärdsregimerna har studien valt att kategorisera som *Övrigt*.

3.2.2 Oberoende variabler: individnivå

I likhet med tidigare forskning (Gelissen och Arts, 2005, 13) har studien valt att mäta individuella egenskaper hos respektive respondent. Egenskaperna studien kontrollerat för är kön, ålder och utbildningsnivå. Kön är en dikotom variabel (0 = man, 1 = kvinna); ålder mäter antal år som passerats sedan födseln; och utbildningsnivå mäter respondenternas högsta avklarade utbildning (åtta kategorier).

3.3 Metodval

För att undersöka sambandet mellan socialt kapital och välfärdsstatens generositet har studien dels utfört en medelvärdesanalys, dels ett flertal flernivåregressionsanalyser. Medelvärdesanalysen tillåter studien att undersöka respektive lands medborgares genomsnittliga tillgång till Putnams tre dimensioner av socialt kapital. Medelvärde avser den

totala fördelningen av värden uppdelat på antalet respondenter (Bryman, 2016, 338). Med anledning av att studien avser att studera en kvalitativ variabel (välfärdsstater uppdelade i enlighet med en modifierad version av Esping-Andersens välfärdstypologi) och flera kvantitativa variabler (socialt kapital) anses metodvalet vara motiverat (Djurfeldt och Barmark, 2009, 34).

En regressionsanalys syfte är att förutsäga värdet på en beroende (y) variabel utifrån kunskap om värdet på en eller flera andra oberoende (x) variabler (Holme och Solvang, 1997, 254). Således upplevs analysmodellen vara lämplig att tillämpa, då den tillåter studien att dra slutsatser om vilken effekt social expenditure, i procent av BNP, har på olika europeiska länders medborgares tillgång till socialt kapital.

För att en regressionsanalys ska vara tillförlitlig behöver respondenterna vara oberoende av varandra, annars tenderar standardfelen att underskattas. Det i sin tur leder till att signifikansen överskattas, det vill säga studien är mer säker på effekten än vad den borde vara (Djurfeldt och Barmark, 2009, 317). I studiens fall är respondenterna beroende av varandra till följd av att samtliga respondenter från samma land har samma värde på den oberoende variabeln social expenditure i procent av BNP.

För att undvika ett sådant mätfel har studien valt att använda en flernivåregressionsanalys (Djurfeldt och Barmark, 2009, 317). Användningen av en flernivåregressionsanalys tillåter studien att mäta respondenternas egenskaper, både på individnivå (nivå 1) och på gruppnivå (nivå 2). Individernas egenskaper är emellertid beroende av, som tidigare nämnt, respektive lands egenskaper (här välfärdsstaternas generositet). Med en flernivåregressionsanalys mäter studien hur stor andel av den totala individuella variansen i den beroende variabel som fördelas på gruppnivå. Därav överskattas inte signifikansnivån (Snijders och Bosker, 2012, 44).

Studien har mätt effekten av välfärdsstaternas generositet på socialt kapital, dels för respektive land, dels för respektive land över tid. Varje land har ett antal kontextuella egenskaper som studien inte har möjlighet att observera. Det kan i sin tur resultera i inkorrekta uppskattningar av resultatet. För att undvika den typen av felaktiga slutsatser har studien därför valt att studera förändringar inom länderna istället för mellan länderna. Studien har således använt samma metod som Brewer et al. (2014, 64). Länder-“fixed effects” är ett sätt att konstanthålla skillnader *mellan* länderna (Giesselmann, Schmidt-Catran, 2019, 192). Genom att mäta skillnader *inom* länder snarare än *mellan* länder, tillåts studien att dra mer pålitliga slutsatser som ger en indikator på eventuella kausala samband (även om

forskningsdesignen fortfarande inte tillåter studien att dra kausala slutsatser). Respondenterna från samma land har vanligtvis flera egenskaper/karaktärsdrag gemensamt. Den typen av generella egenskaper hålls konstanta i en analys som använder sig av "fixed effects". Således tillåts studien också att ta hänsyn till icke-observerbara egenskaper, vilket gör att studien kan vara säkrare på att förändringarna inom länderna orsakas av välfärdsstaternas generositet. Ifall studien istället mätt skillnader mellan länder, hade inte icke-observerbara egenskaper kunnat tas i beaktning och således hade studien heller kunnat vara lika säker på orsakssambandet (Ibid.,) Utöver sambandet mellan social expenditure i procent av BNP presenterar studien också standardfel (SE). SE mäter den variation som finns mellan medelvärdet i urvalsgruppen, det vill säga medelvärdet för de respondenter som studien undersöker, och det faktiska medelvärdet för populationen (Bryman, 2016, 182). Ett lågt SE-värde tyder på att populationens verkliga medelvärde inte skiljer sig nämnvärt från studiens medelvärde.

3.3.1 Sekundärdata

Studien har använt sekundärdata. Sekundärdata är redan existerande data, där forskaren inte personligen varit involverad i insamlingen. Att använda sekundärdata har flera fördelar (Bryman, 2016). Den huvudsakliga fördelen är att forskare inte behöver spendera någon tid på att samla in ny (primär) data. Således tillåts studien spendera mer tid på analysen, vilket är fördelaktigt sett till uppsatsens strama tidsram. Ytterligare en fördel med att använda sekundärdata, förklarar Bryman (Ibid., 310), är att de håller en hög kvalitet. Datainsamlingen utförs ytterst noga vilket genererar ett urval av respondenter, som är så nära representativa som möjligt. Dessutom är datan i många fall framtagen av forskare på samhällsvetenskapliga organisationer, som har utvecklat kontrollmetoder som granskar datans kvalitet.

För att få en ökad förståelse för de använda variabelernas kausalitet (Bryman, 2016, 56) mäter studien tillgången till socialt kapital över tid och jämför det med respektive lands social expenditure i procent av BNP. Bryman (2016, 310) skriver att longitudinal data är ovanligt inom samhällsvetenskapliga studier då den typen av datainsamling ofta kräver tid och är mycket kostsam. Sekundärdatan har gjort det möjligt för denna studie att undersöka ett område som annars inte hade gått att undersöka. Avslutningsvis tillåter sekundärdata forskare att studera *cross-national* (gränsöverskridande) likheter och skillnader. Eftersom studien har

för avsikt att studera och jämföra europeiska medborgares tillgång till socialt kapital anses användandet av sekundärdata vara absolut nödvändigt (Ibid., 311).

3.3.2 Kritisk analys av metod och data

I likhet med andra kvantitativa enkätstudier, har även denna studies empiriska modell begränsningar, framförallt osäkerhet kring resultatets kausalitet (Bryman, 2016, 163). Det råder en tvetydighet kring om de oberoende variablerna påverkar de beroende eller om sambandets riktning faktiskt är det motsatta. En kritisk diskussion är därför viktig, inte minst med tanke på att Putnams begreppsdefinition beskrivs som en tautologi (Farrell, 2007, 37). Inte heller denna studie kan utesluta att socialt kapital genererar mer socialt kapital.

Ytterligare en begränsning som skulle kunna ge ett missvisande resultat, är att studien saknar en mer utförlig kulturell analys. Pichler och Wallace (2007, 433) skriver bland annat att medborgare i tidigare auktoritära stater förlitar sig på familjen i större utsträckning än de som lever i de skandinaviska länderna. Skandinavien har däremot haft välutvecklade universella välfärdsmodeller länge som resulterar i att medborgarna i Sverige, Danmark och Norge sannolikt använder sig av de offentliga välfärdstjänsterna oftare. Det är också möjligt att synen på vad som går att rättfärdiga eller inte skiljer sig mellan olika länder och att det påverkar resultatet (Ferragina, 2017, 60).

Trots det faktum att sekundärdata har flera fördelar, har den typen av data alltså ett par negativa aspekter studien behöver förhålla sig till. Bryman (2016, 313) skriver att en ofta förekommande problematik med att använda sekundärdata, är att forskare inte alltid har tillgång till de önskvärda variablerna. Enligt Putnam (2006, 54) är ett medlemskap i en organisation inte tillräckligt för att en individ ska förvärva ett socialt kapital. Individen behöver aktivt delta i organisationen för att denne ska utveckla sociala relationer, som i sin tur skapar sociala normer och social tillit. EVS saknar variabler som mäter aktivt deltagande, därav tvingas studien använda medlemskap som mått på sociala nätverk. Således finns en diskrepans mellan Putnams definition och de variabler studien valt att använda. Det här är ett återkommande problem. Även tidigare forskning som mäter socialt kapital har tvingats mäta socialt kapital på sätt som inte exakt stämmer överens med teorin (van Oorschot och Arts, 2005). Att tidigare forskning använt sekundärdata för att mäta socialt kapital har bidragit till att operationaliseringen av begreppet blivit tvetydig (Dakhli och De Clercq, 2004, 125).

Avslutningsvis är det viktigt att poängtera att studien endast kan mäta välfärdsstaternas variation över tid, men inte respondenternas. EVS använder nya respondenter vid varje mättillfälle. Det gör att studien inte kan beakta respondenternas förändringar över tid.

4. Resultat

I det här avsnittet presenteras studiens resultat. Först presenteras den deskriptiva statistiken. Därefter presenterar studien de flernivåregressionsanalyser som studien genomfört för att mäta sambandet mellan välfärdsstatens generositet och Putnams tre dimensioner av socialt kapital. Studien har utöver de nationella egenskaperna också testat respondenternas individuella egenskaper, som använts som kontrollvariabler (ålder, kön, utbildningsnivå och tid). Flernivåregressionsanalysernas resultat presenteras i tre tabeller.

4.1 Deskriptiv statistik

I Tabell 1 presenteras medelvärdet för de olika välfärdsstaternas medborgares tillgång till socialt kapital. *Social tillit* redogör för hur stor andel av befolkningen som anser att “de flesta går att lita på”, *Sociala nätverk* presenterar hur många sociala (formella) nätverk en respondent i genomsnitt är medlem i. *Normer* redovisar i vilken grad genomsnittsmedborgaren anser att man bör förhålla sig till samhällets normer om ömsesidighet. Länderna har kategoriserats i enlighet med en modifierad version av Esping-Andersens välfärds-typologi, det vill säga den socialdemokratiska, den konservativa-korporativistiska och den liberala välfärdsmodellen. Studien har emellertid valt att inkludera en sydeuropeisk välfärdsmodell, liknande den Ferrera (1994, 18) använt. Ferrera menar att skillnaden mellan de sydeuropeiska och de konservativa-korporativistiska välfärdsstaterna är tillräckligt stor för att de ska delas upp i två olika kategorier. Framförallt är de sydeuropeiska välfärdsstaterna inte lika välutvecklade (Ibid., 22). De länder som, i tidigare forskning, inte inkluderats i någon av de befintliga välfärdsregimerna presenteras under en kategori studien valt att kalla *Övriga*.

Social tillit

Resultatet visar hur många procent av respektive lands medborgare som svarade ja på påståendet “Most people can be trusted”. Utifrån den deskriptiva statistik som redovisas i *Tabell 1* kan studien dra slutsatsen att social tillit är högst i de skandinaviska länderna och i Finland. Den är även hög i Nederländerna, Schweiz och på Island.

Danmark har högst social tillit. Närmare 70 procent av de danska respondenterna håller med påståendet. Medan endast sex procent instämmer i Albanien, som har lägst social tillit. I

Tabell 1: Medelvärde respektive lands medborgare tillgång till socialt kapital. Socialt kapital har delats upp i social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet

	Social tillit	Sociala nätverk	Normer
Socialdemokratisk			
Danmark	,6998	,6942	,9108
Norge	,6922	,6299	,8823
Sverige	,6579	,6296	,8682
Konservativ-korporativistisk			
Österrike	,3807	,4573	,8545
Nederländerna	,5786	,8842	,8309
Belgien	,3199	,4818	,7806
Frankrike	,2515	,3008	,8002
Schweiz	,5931	,8745	,8721
Finland	,6479	,5916	,8594
Luxemburg	,2836	,5973	,8188
Liberal			
Storbritannien	,4016	,3713	,8623
Irland	,4086	,3319	,8472
Sydeuropeisk			
Italien	,3102	,2332	,8767
Spanien	,3657	,1591	,8331
Portugal	,1717	,1472	,8409
Grekland	,2232	,3577	,8278
Övriga			
Bulgarien	,2215	,2064	,9096
Tjeckien	,2591	,4321	,8335
Estland	,3005	,2823	,8691
Kroatien	,1914	,3691	,8233
Lettland	,2166	,2431	,8274
Litauen	,3012	,1845	,7997
Ungern	,2427	,1767	,8195
Malta	,2006	,1669	,9540
Polen	,2520	,1004	,8398
Slovenien	,2282	,4536	,8864
Slovakien	,1757	,2045	,8148
Island	,5092	,7795	,8867
Montenegro	,2378	,1794	,8899
Nordmakedonien	,1790	,4352	,8935
Albanien	,0646	,2482	,8023
Serbien	,1490	,2949	,8944
Turkiet	,0960	,1298	,9614

Källa: European Value Survey, n=215302; 224434; 141644, 1990-2017

de liberala välfärdsstaterna svarar ungefär 40 procent av alla tillfrågade ja på påståendet "Most people can be trusted". Social tillit är således lägre i de liberala länderna i jämförelse med de socialdemokratiska.

Inom såväl de socialdemokratiska välfärdsstaterna som inom de liberala är det relativt enkelt att urskilja likheter i social tillit. Däremot är det svårare att urskilja gemensamma drag inom de konservativa-korporativistiska välfärdsstaterna. Medan medborgare i Schweiz har en social tillit som går att likna vid de socialdemokratiska länderna, har fransmän betydligt lägre social tillit. Det är således svårt att sammanfatta gemensamma drag hos respondenterna inom de konservativa-korporativistiska länderna. Den sociala tilliten är relativt låg i de sydeuropeiska välfärdsstaterna. Även i länder som inte kategoriserats under en specifik välfärdsmodell är den sociala tilliten låg, undantaget Island som även nämnts inledningsvis i detta stycke.

Sociala nätverk

I Tabell 1 går det också att utläsa medelvärdet för hur många organisationer medborgarna i respektive europeiskt land är medlemmar i. *Sociala nätverk* redovisar genomsnittet för det antal medlemskap medborgarna har, uppdelat i fyra olika organisationsområden: "Member: Belong to education, arts, music or cultural activities"; "Member: Political parties"; "Member: Professional associations"; "Member: Sports or recreation".

I likhet med det mönster studien kunde urskilja i samband med medelvärdesanalysen av social tillit, kan studien återigen dra slutsatsen att de skandinaviska ländernas värden är jämna och relativt höga. Däremot är deras värden lägre än för Nederländerna, Schweiz och Island. Med undantag för Frankrike har de övriga konservativa-korporativistiska välfärdsstaterna höga värden.

De liberala välfärdsstaterna har lägre värden än både de socialdemokratiska och de konservativa-korporativistiska. Däremot är de högre än de sydeuropeiska, med undantag för Grekland.

Det är svårt att finna likheter mellan de länder som kategoriserats under Övriga. Generellt sett är de låga, med några undantag, såsom Slovenien, Nordmakedonien, Tjeckien, Kroatien och tidigare nämnda Island.

Normer om ömsesidighet

Avslutningsvis har studien valt att mäta det Putnam benämner normer om ömsesidighet. I *Normer* redovisas genomsnittet för i vilken grad respektive lands medborgare anser att man bör leva efter samhällets normer om ömsesidighet. Ur modellen framgår det att medborgare i samtliga europeiska länder anser att det är fel att utföra något av de normbrytande beteendena som studien studerat. Till följd av att alla länder har höga värden finner studien inga mönster inom respektive välfärdsregim. Högst värden har Turkiet, Malta, Danmark och Bulgarien. Lägst värden har Belgien, Litauen och Albanien. Men skillnaderna är som sagt små.

4.2 Multivariata resultat

Social tillit

I Modell 2a redovisas sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och social tillit. Utöver välfärdsstatsmättet inkluderar studien även demografiska faktorer såsom ålder, kön och utbildningsnivå. Utifrån modellen kan studien dra slutsatsen att det finns ett *positivt* samband mellan social expenditure i procent av BNP och social tillit. Sambandet är statistiskt signifikant ($p < 0.010$), men svagt.

I modell 2b redovisas sambandet mellan social expenditure i procent av ländernas BNP och social tillit. Utöver de individuella determinanterna kontrollerar studien här också för länder-”fixed effects”. Studien kan därav mäta longitudinella förändringar av variationen inom länderna (Gisselmann och Schmidt-Catran, 2019, 192). Utifrån modellen kan studien utläsa att sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och social tillit är något större, ifall man tar hänsyn till de longitudinella förändringarna. Således tycks den sociala tilliten ha ökat i de länder som utökat sina sociala utgifter. Tabell 2 presenterar två flernivåregressionsmodeller.

Tabell 2: Tillitens determinanter

	Modell 2a		Modell 2b	
	Koefficient	SE	Koefficient	SE
Konstant	-2,219**	,463	3,743	2,016
Social expenditure i procent av BNP	,002*	,001	,020**	,003
Ålder	,001**	7,670	,001**	7,713
Kön	-,007*	,003	-,007*	,002
Utbildningsnivå	-,039***	,001	,039***	,001
Tid	,001**	,000	-,002	,001
Länder-“fixed effects”	Nej		Ja	
Individer	Indelade i länder		Indelade i länder-år	

SE = Standardfel. Signifikansnivå $p^{***} = 0,000$; $p^{**} < 0,01$ $p^* < 0,05$

Sociala nätverk

I Modell 3a redovisas sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och sociala nätverk. Till skillnad från de resultat studien fann i samband med mätningen av social tillit, finner studien här ett *negativt* samband mellan social expenditure i procent av BNP och respondenternas medlemskap i de organisationer som ingår i denna studie. I modell 3b presenteras sambandet med hänsyn till longitudinella förändringar inom respektive land. När studien kontrollerar för länder-“fixed effects” är sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och medlemskap däremot inte längre signifikant. Det betyder att studien i det här fallet inte kan dra några slutsatser om vilken effekt social expenditure i procent av BNP har på medlemskap inom de europeiska länderna över tid.

Tabell 3: Medlemskaps determinanter

	Modell 3a		Modell 3b	
	Koefficient	SE	Koefficient	SE
Konstant	-2,617	,705	4,819	3,856
Social expenditure i procent av BNP	-,005**	,001	,009	,003
Ålder	,001**	,000	-,001**	,000
Kön (Kvinna)	-,094**	,004	-,094**	,004
Utbildningsnivå	,075***	,001	,076***	,001
Tid	,000	,000	-,002	,002
Länder-“fixed effects”	Nej		Ja	
Individer	Indelade i länder		Indelade i länder-år	

SE = Standardfel. Signifikansnivå $p^{***} = 0,000$; $p^{**} < 0,01$ $p^* < 0,05$

Normer om ömsesidighet

I Modell 4a presenteras sambandet mellan social expenditure i procent av ländernas BNP och normer om ömsesidighet tillsammans med studiens kontrollvariabler. Utifrån denna modell kan studien utläsa att sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och normer om ömsesidigt är *positivt*.

I likhet med när studien undersökt social tillit och sociala nätverk, redovisas sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och normer om ömsesidighet med hänsyn till de longitudinella förändringar som respektive land genomgått. Resultatet redovisas i Modell 4b.

Tabell 4: Determinanter till normer om ömsesidighet

	Modell 4a		Modell 4b	
	Koefficient	SE	Koefficient	SE
Konstant	-2,219**	,482	2,313*	,994
Social expenditure i procent av BNP	,005**	,001	,006**	,002
Ålder	,002***	3,889	-,002***	3,892
Kön (Kvinna)	-,028**	,001	-,028**	,001
Utbildningsnivå	-2,392	,000	,000	,000
Tid	-,001**	,000	-,001	,000
Länder-“fixed effects”		Nej		Ja
Individer		Indelade i länder		Indelade i länder-år

SE = Standardfel. Signifikansnivå $p^{***} = 0,000$; $p^{**} < 0,01$ $p^* < 0,05$

Studien kan utifrån modellen dra slutsatsen att välfärdsstaternas longitudinella förändringar vid betraktandet av normer om ömsesidighet går att koppla till förändringar i välfärdsstatens generositet. Modell 4b redovisar ett *positivt* och statistiskt signifikant samband ($p < ,001$). Således tycks medborgarnas vilja att leva efter samhällets normer om ömsesidighet ha ökat i de länder som utökat sina sociala utgifter.

5. Diskussion

Studiens syfte var att undersöka sambandet mellan välfärdsstaters generositet och människors tillgång till socialt kapital över tid. Begreppet socialt kapital har operationaliserats i enlighet med Putnam (2006, 18), som delade upp begreppet *i*) social tillit, *ii*) sociala nätverk och *iii*) normer om ömsesidighet. Studien har valt att mäta respektive kategori var för sig med hänvisning till Van Oorschot och Finsveen (2010, 83). Uppsatsen har å ena sidan studerat de europeiska välfärdsstaterna individuellt, det vill säga varje land för sig, å andra sidan kvalitativt kategoriserat länderna utifrån en modifierad version av Esping-Andersens välfärdstypologi. Studien har valt att inkludera en sydeuropeisk välfärdsmodell då det finns stöd för att Italien, Spanien, Portugal och Grekland skiljer sig till den grad att de inte bör tillhöra den konservativa-korporativistiska välfärdsregimen (Ferrera, 1994, 18).

För att besvara studiens syfte har dels en medelvärdesanalys, dels tre flernivå-regressionsanalyser utförts. Användandet av en flernivåregressionsanalys anses vara lämpligt då det tillåter studien att dra mer säkra slutsatser om orsakssambandets riktning (Giesselmann, Schmidt-Catran, 2019, 192). Sammanfattningsvis finner studien två *positiva* och ett *negativt* samband mellan generösa välfärdsstater och socialt kapital.

Social tillit

I likhet med de resultat tidigare forskning presenterat (Kumlin och Rothstein, 2005; van Oorschot och Arts, 2005; Yuksek och Solakoglu; 2019), visar denna studie att medborgarna i de socialdemokratiska välfärdsstaterna har högst social tillit. Även medborgarna i Nederländerna, Schweiz och Island har hög social tillit. Följaktligen finner studien inga bevis för crowding out-hypotesen. Resultatet tyder snarare på ett crowding in-scenari, det vill säga att generösa välfärdsstater möjliggör för medborgarna att skapa en social tillit till varandra. Att de socialdemokratiska länderna har högst social tillit skulle delvis kunna förklaras av deras universella välfärdssystem (Kumlin och Rothstein, 2005, 349), där samtliga medborgare har tillgång till välfärden. I de övriga välfärdsstaterna är välfärdstjänsterna behovsprövade. För medborgarna medför det en oro att bli utsatt för fusk eller diskriminering, vilket i förlängningen innebär att den sociala tilliten sjunker. Ferragina (2017, 59) resonerar i samma anda. Han förklarar att den sociala tilliten är hög i de socialdemokratiska välfärdsstaterna tack vare den sociala trygghet staten erbjuder sina medborgare.

Yuksek och Solakoglu (2019, 143) skriver att jämlikt fördelade välfärdstjänster bidrar till att den sociala tilliten i samhället ökar, eftersom medborgarna kan överlåta det ansvar och de skyldigheter de annars känner gentemot varandra åt staten. Istället tillåts de spendera mer tid med sina vänner och i större utsträckning engagera sig i olika samhällsaktiviteter. Således förvärvar medborgarna i de socialdemokratiska välfärdsregimerna hög social tillit. Fördelningen av välfärdstjänster är inte lika jämlik i de övriga välfärdsstaterna. I de liberala välfärdsstaterna tvingas medborgarna att förlita sig på marknaden. Det är endast de som inte ekonomiskt har råd med marknadens priser som får subventioner (välfärdstjänster) av staten. I de konservativa-korporativistiska välfärdsregimerna erbjuds medborgarna socialt stöd först efter att familjen inte har möjlighet att tillhandahålla detta stöd (Esping-Andersen, 1990, 27). Även i de sydeuropeiska välfärdsstaterna agerar familjen ofta som skyddsnet. Medborgarna i exempelvis Italien drar ofta nytta av att någon i deras närhet är offentligt anställd eller kontorsarbetare, då de har tillgång till generösa förmåner (Ferrera, 1994, 22). Esping-Andersen definierar välfärdsstaterna bland annat utifrån stratifikation. Följaktligen framgår det tydligt att fördelningen av välfärdstjänster skapar en tydlig uppdelning av människor, där vissa har möjlighet att utnyttja marknaden medan andra tvingas förlita sig på staten. Vidare beskriver Esping-Andersen (1990, 26) gruppen som är beroende av staten som stigmatiserad. Uslaner (2002, 181) skriver att tillförlitlighet inte kan frodas i ojämlika samhällen eftersom de mer välbärgade inte har någon anledning att lita på de som har det sämre. En möjlig förklaring till att medborgarna i behovsprövade välfärdsstater (liberala, konservativa-korporativistiska och sydeuropeiska) har lägre social tillit än de universella (socialdemokratiska) skulle således kunna vara, att de som har möjligheten att utnyttja marknaden inte litar på dem som tvingas vara beroende av staten.

Vidare visar resultatet att det finns ett *positivt* samband mellan social expenditure i procent av BNP, det vill säga det mått studien valt att använda för att mäta generositet och social tillit. Sambandet är *positivt* även ur ett longitudinellt perspektiv. Användandet av länder-“fixed effects” bidrar till att studien kan vara säkrare på orsakssambandets riktning (Giesselmann, Schmidt-Catran, 2019, 192). I likhet med Brewer et al. (2014, 67) visar studiens resultat att social expenditure genererar social tillit och inte tvärtom. Således kan studiens resultat användas som evidens för att social tillit ökar till följd av välfärdsstaters generositet. Sambandet är i likhet med tidigare studier, som studerat ämnet (van Oorschot och Arts, 2005; Brewer et al., 2014), emellertid svagt.

En svaghet med uppsatsen är att studien, i samband med flernivåregressionsanalysen, inte undersökte longitudinella skillnader för varje enskild välfärdsregim. Således kan studien endast svara på om sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och social tillit är *positivt* i generella termer. Studien kan däremot inte dra slutsatser om sambandets effekt skiljer sig mellan de olika välfärdsregimerna, och utifrån det komma fram till huruvida det verkligen finns en crowding out-effekt, såsom Kumlin och Rothstein (2005, 349) påstår.

I likhet med tidigare forskning (Farragina, 2017, 76) ligger de socialdemokratiska välfärdsstaternas resultat förhållandevis nära varandra. Det gäller även för de liberala välfärdsstaterna. Däremot är skillnaderna mellan de konservativa-korporativistiska länderna stora. Att länderna skiljer sig så pass mycket inom en välfärdsmodell kan ses som ett bevis på att Espings-Andersens välfärdsregimer är idealtyper. Det vill säga samtliga välfärdsstater är mer eller mindre hybrider och kan därför skilja stort mellan varandra, även inom respektive välfärdsmodell. Nederländerna uppnår höga poäng för samtliga dimensioner av socialt kapital inom studien. Det skulle kunna ses som ett bevis på det Wildeboer Schut et al. (2001) beskriver som ett specialfall, eftersom landet inte går att kategorisera i någon av de befintliga välfärdsmodellerna. Även andra forskare drar liknande slutsatser (Ragin, 1994).

Sociala nätverk

Medan tidigare forskning som studerat social tillit i huvudsak är överens om att generösa välfärdsstater genererar social tillit, råder det meningsskiljaktigheter bland de studier som studerat sociala nätverk. Scheepers et al. (2002, 192) kommer bland annat fram till att de sydeuropeiska medborgarna som är över 60 år, umgås mer med vänner och familj än medborgarna i social- demokratiska länder. Således finns det potentiella bevis för the crowding out- hypothesis. Visser et al. (2018, 275) visar däremot på motsatsen, att generösa välfärdsmodeller bidrar till att medborgarna i högre utsträckning umgås med varandra. Även andra studier drar slutsatser som går att likna vid Visser et al.s undersökning (van Oorschot & Arts, 2005; Pitchler & Wallace, 2007).

Resultatet av denna studie är emellertid närmare de slutsatser Scheepers et al drar. Det faktum att sambandet mellan social expenditure i procent av BNP och sociala nätverk är *negativt*, antyder att antalet organisationer som medborgarna är medlemmar i, är färre ju mer generösa välfärdsstaterna är. Studien har däremot inte möjlighet att dra lika tydliga slutsatser om sambandets kausala riktning, som för social tillit. Detta på grund av att signifikansvärdet inte är acceptabelt i samband med att studien kontrollerade för länder-"fixed effects". Därför

kan studien inte dra några slutsatser om huruvida medborgarna i de länder som ökat alternativt minskat sitt social expenditure i procent av BNP, också ökat alternativt minskat antalet organisationer medborgarna är medlemmar i.

Medelvärdesanalysen visar däremot kontrasterande resultat till Scheepers et al. (2002, 192) slutsatser. Medborgare i de socialdemokratiska välfärdsstaterna är i genomsnitt medlemmar i fler organisationer och föreningar än i de sydeuropeiska. Däremot har Nederländerna, Schweiz och Island högre värden än de skandinaviska länderna. Återigen har Nederländerna ett högt värde och utmärker sig från de övriga konservativa-korporativistiska välfärdsstaterna. Att landet skiljer sig så pass mycket skulle möjligen kunna ses som ytterligare en orsak till att landet inte tillhör någon av de befintliga välfärdsmodellerna, således finner studien likheter med Oorschot och Arts (2005, 14) resultat.

Att studiens resultat skiljer sig från Scheepers et al. (2002, 192) skulle delvis kunna förklaras av hur studien valt att mäta sociala nätverk. Medan de två tidigare nämnda studierna i huvudsak mätt informella relationer, har uppsatsen studerat det van Oorschot och Arts (2005, 11) kallar passivt medlemskap. Detta skulle kunna kritiseras utifrån den diskussion Putnam (2006, 54) för om att medlemskap inte nödvändigtvis innebär att man träffas fysiskt. Därför kan man inte vara säker på om ett medlemskap verkligen påverkar tillgången till sociala nätverk.

Dessutom kan användningen av formella nätverk till viss del vara missvisande. Kulturella skillnader mellan olika länder innebär att formella relationer har mer eller mindre betydelse för medborgarna. Medan engagemang i organisationer är en vanlig företeelse i västländerna, är den typen av sociala sammanhang mindre vanlig i de tidigare postkommunistiska länderna och auktoritära staterna. Där är det vanligare att man förlitar sig på familj och vänner för att få social kontakt (Pichler och Wallace, 2007, 433). Således skulle de ländernas lägre/låga värden möjligen kunna förklaras av kulturella skillnader .

Normer om ömsesidighet

Avslutningsvis har studien undersökt relationen mellan välfärdsstaters generositet och normer om ömsesidighet. Putnam (2006, 18) använder begreppet för att beskriva hur väl medborgarnas attityder och beteenden stämmer överens med samhällets normer. I likhet med tidigare forskning har studien undersökt medborgarnas attityder riktade till ett antal normbrytande beteenden (van Oorschot och Arts, 2005). Däremot finner studien inga resultat som antyder att normer om ömsesidighet skulle vara mindre viktiga i de skandinaviska

länderna, som tidigare forskning visat (Ibid., 17). Danmark har exempelvis ett av studiens högsta värden, vilket indikerar att landets medborgare i hög utsträckning instämmer med samhällets normer om ömsesidighet. Att Danmark och de övriga socialdemokratiska länderna uppnår höga värden kan användas som ett argument mot Wolfes (1989, 173) påstående om att skandinaver inte anser att skattefusk är omoraliskt. Istället tycks studien resultat indikera, som Wolfe (Ibid.) också skrev, att medborgarna i socialdemokratiska välfärdsstater har en positiv syn på skatter. Sammanfattningsvis har samtliga studerade välfärdsstater höga värden. Ferragina (2017, 60) anser att man bör ta hänsyn till att kulturella skillnader kan påverka resultatet, då vad som är rättfärdigt eller inte varierar från land till land. Att samtliga länder har likvärdiga resultat indikerar emellertid att dessa kulturella skillnader inte återfinns i studiens valda variabler.

Studiens resultat uppvisar ett *positivt* samband mellan social expenditure i procent av BNP och normer om ömsesidighet. Sambandet är fortsatt positivt även när studien kontrollerar för länder-“fixed effects”. Att studien tar hänsyn till förändringar inom respektive land innebär att studien kan vara säkrare på kausalitetens riktning (Giesselmann, Schmidt-Catran, 2019, 192). Således tycks välfärdsstaters generositet ha en positiv effekt på medborgarnas attityd till samhällets normer. Att sambandet är positivt över tid kan möjligen ses som en bidragande orsak till att de socialdemokratiska välfärdsstaternas värden inte längre är lägre än de andra ländernas, som de var i van Oorschot och Arts (2005, 17) studie. Effekten är emellertid svag, vilket med största sannolikhet antyder att andra faktorer spelar en mer betydande roll för förändringen.

5.1 Kritisk diskussion och framtida studier

Utifrån den analys studien genomfört skulle det vara intressant att i framtida studier inkludera fler variabler än social expenditure i procent av BNP för att mäta välfärdsstaternas generositet. Studien hade exempelvis med fördel kunnat använda sig av kontrollvariabler som mäter exempelvis arbetslöshet, för att kontrollera för potentiella effekter av eventuella kriser. Ytterligare variabler som mäter i vilken grad medborgarna är beroende av sin familj hade med fördel kunnat inkluderas, då medborgarna i både de konservativa-korporativistiska och de sydeuropeiska välfärdsstaterna förlitar sig på släkt och vänner (Esping-Andersen 1990, 27; Ferrera, 1994, 22). Framtida studier hade med fördel kunnat, med kvantitativa variabler, dela upp välfärdsregimerna. Det hade kunnat resultera i tydligare slutsatser kring huruvida

välfärdsstaters generositet crowds out eller crowds in socialt kapital. Inkluderingen av en östeuropeisk välfärdsregim skulle slutligen möjliggöra för framtida studier att göra mer precisa analyser av de resultat som presenterades av länderna i öst.

Sekundärdata har, som tidigare nämnt, flera fördelar - studien hade exempelvis inte varit genomförbar utan tillgången till datan (Bryman, 2016, 310). Men datan har också sina brister, då studien tvingats använda variabler som inte är fullt kompatibla med Putnams (2006) begreppsdefinition. Om ny sekundärdata tillåter, kan framtida studier med fördel använda variabler som bättre mäter Putnams tre dimensioner av socialt kapital. Exempelvis kan framtida studier uppnå en högre validitet om de använder aktivt deltagande istället för medlemskap, för att mäta medborgarnas tillgång till sociala nätverk. Användningen av sekundärdata är emellertid ett återkommande problem för samtliga studier som studerat socialt kapital på makronivå (Dakhli och De Clercq, 2004, 125).

6. Slutsatser

Studiens syfte var att undersöka sambandet mellan välfärdsstaters generositet och människors tillgång till socialt kapital över tid. För att besvara studiens syfte har dels en medelvärdesanalys, dels tre flernivåregressionsanalyser genomförts. I samband med att studien formulerade sitt syfte har två frågeställningar tagits fram. Den första frågeställningen löd: “Hur ser tillgång till social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet ut i respektive europeisk välfärdsregim?” Svaret på frågan kan sammanfattas med att de socialdemokratiska välfärdsregimerna har höga värden för samtliga aspekter av social kapital-begreppet, även Nederländerna har höga värden. De konservativa-korporativistiska välfärdsregimernas värden är något lägre än de socialdemokratiska och de liberala och sydeuropeiska ländernas värden är ännu lägre. De länder som kategoriserats under *Övriga* har lägst värden, med undantag för normer om ömsesidighet där samtliga länder har höga värden.

Studiens andra frågeställning löd enligt följande: “Finns det ett samband mellan europeiska välfärdsstaters generositet och medborgares tillgång till social tillit, sociala nätverk och normer om ömsesidighet över tid?” Studien presenterar två *positiva* samband för: social tillit och normer om ömsesidighet. Däremot är sambandet *negativt* för sociala nätverk. Studien kan emellertid inte ta hänsyn till förändringarna över tid vid mätningen av sociala nätverk, då värdet studien presenterar inte är statistiskt signifikant.

Referenslista

Arts, Wil; Gelissen John. 2002. Three Worlds of Welfare Capitalism or more? A State-of-the-art Report. *Journal of European social policy* 12(2): 137-158. doi: 10.1177/0952872002012002114

Bryman, Alan. 2016. *Social Research Methods*. 5. uppl. Oxford: Oxford University Press.

Brewer, Kathryn B; Oh, Hans; Sharma, Shilpi. 2014. 'Crowding in' or 'Crowding Out? An Examination of the Impact of the Welfare State on Generalized Social Trust. *International Journal of Social Welfare* 23 (1): 61-68. doi: 10.1111/ijsw.12019

Dakhli, Mourad; De Clercq, Dirk. 2004. Human Capital, Social Capital, and Innovation: A Multi-country Study. *Entrepreneurship & Regional Development* 16(2): 107-128. doi: 10.1080/08985620410001677835

Djurfeldt, Göran; Barmark, Mimmi. 2009. *Statistisk verktygslåda 2: multivariat analys*. Stockholm: Studentlitteratur.

Esping-Andersen, Gøsta. 1990. *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Cambridge: Polity Press.

Eurostat. 2023. Tables by functions, aggregated benefits and grouped schemes - in % of the GDP. [Databas]. Tillgänglig via: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/SPR_EXP_GDP__custom_5964136/default/table [Åtkomstdatum: 23 05 2023].

EVS. 2022. EVS Trend File 1981-2017 – Sensitive Dataset. [Online]. GESIS, Cologne. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.4232/1.14022> [Åtkomstdatum: 23 05 2023].

Farrell, Clare. 2007. Thinking Critically about Social Capital. *Irish Journal of Sociology* 16(2): 27-49. doi: 10.1177/079160350701600203

Ferragina, Emanuele. 2017. The Welfare State and Social Capital in Europe: Reassessing a Complex Relationship. *International Journal of Comparative Sociology* 58(1): 55-90. doi: 10.1177/0020715216688934

Ferrera, Maurizio. 1996. The 'Southern Model' of Welfare in Social Europe. *Journal of European Social Policy* 6(1): 17-37. doi: 10.1177/095892879600600102

Fukuyama, Francis. 2000. *Social Capital and Civil society*. IMF Working Papers. International Monetary Fund.

Giesselmann, Marco; Schmidt-Catran, Alexander W. 2019. Getting the Within Estimator of Cross-level Interactions in Multilevel Models with Pooled Cross-sections: Why Country Dummies (sometimes) do not do the Job. *Sociological Methodology* 49(1): 190-219.

Holme, Idar Magne; Solvang, Bernt Krohn. 1997. *Forskningsmetodik: om kvalitativa och kvantitativa metoder*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Häuberer, Julia. 2011. *Social Capital Theory. Towards a Methodological Foundation*. Diss., Charles University. doi: 10.1007/978-3-531-92646-9

Katrougalos, George S. 1996. The South European Welfare Model: the Greek Welfare State, in Search of an Identity. *Journal of European Social Policy* 6(1): 39-60. doi: 10.1177/095892879600600103

Kumlin, Staffan; Rothstein, Bo. 2005. Making and breaking social capital: The impact of welfare-state institutions. *Comparative Political Studies* 38(4): 339-365. doi: 10.1177/0010414004273203

Lin, Nan. 2001. *Social Capital: A Theory of Social Structure and Action*. Cambridge: Cambridge University Press.

Paxton, Pamela. 1999. Is Social Capital Declining in the United States? A Multiple Indicator Assessment. *American Journal of Sociology* 105(1): 88-127. url: <http://www.jstor.org/stable/10.1086/210268>

Pichler, Florian; Wallace, Claire. 2007. Patterns of Formal and Informal Social Capital in Europe. *European Sociological Review* 23(4): 423-435

url: <https://www.jstor.org/stable/4621236>

Putnam, Robert D. 2006. *Den ensamme bowlaren, den amerikanska medborgarandans upplösning och förnyelse*. 2. uppl. Stockholm: SNS Förlag.

Putnam, Robert D. 1996. *Den fungerande demokratin, medborgarandans rötter i Italien*. Stockholm: SNS Förlag.

Putnam, Robert D. 1995. Turing In, Turning Out: The Strange Disappearance of Social Capital in America. *Political Science and Politics* 28(4): 664-683. doi: 10.2307/420517

Rothstein, Bo. 2001. Social Capital in the Social Democratic Welfare State. *Politics and Society* 29(2): 207-241. doi: 10.1177/0032329201029002003

Ragin, Charles C. 1994. A Qualitative Comparative Analysis of Pension Systems. I Janoski, Thomas; Hicks, Alexander (red). *The Comparative Political Economy of the Welfare State*. Cambridge: Cambridge University press, 320-345.

Scheepers, Peer; Te Grotenhuis, Manfred; Gelissen, John. 2002. Welfare States And Dimensions Of Social Capital: Cross-national Comparisons Of Social Contacts In European Countries. *European Societies* (4)2: 185-207 doi: 10.1080/14616690220142781

Snijders, Tom A B; Bosker, Roel J. 2012. *Multilevel Analysis: An Introduction to Basic and Advanced Multilevel Modeling*. 2. uppl. London: SAGE Publications Ltd.

Uslaner, Eric M. 1999. Democracy and social capital. I Warren, Mark E (red). *Democracy and Trust*. Cambridge: Cambridge University press, 121-150.

Uslaner, Eric M. 2002. *The Moral Foundations of Trust*. Cambridge: Cambridge Univeristy Press.

van Ingen, Erik; Bekkers, René. 2015. Generalized Trust Through Civic Engagement? Evidence from Five National Panel Studies. *Political Psychology* 36(3): 227-294. doi: 10.1111/pops.12105

van Oorschot, Wim; Arts, Wil. 2005. The social capital of European welfare states: The crowding out hypothesis revisited. *Journal of European Social Policy* (15)1: 5-26. doi: 10.1177/0958928705049159

van Oorschot, Wim; Finsveen, Ellen. 2009. The Welfare State and Social Capital Inequality: An Empirical Exploration using Longitudinal European/World Values Study Data from 13 Western Welfare States. *European Societies* 11(2): 189-210. doi: 10.1080/14616690802155346

Visser, Mark; Gesthuizen, Maurice; Scheepers, Peer. 2018. The crowding in hypothesis revisited: new insights into the impact of social protection expenditure on informal social capital. *European Societies* (20)2: 257-280 doi: 10.1080/14616696.2018.1442928

Wildeboer Schut, Jean Marie; Vrooman, J Cok; de Beer, Paul T. 2001. *On Worlds of Welfare: Institutions and their Effects in Eleven Welfare States*. Haag: Social and Cultural Planning Office.

Wolfe, Alan. 1989. *Whose keeper? Social science and moral obligation*. California: University of California Press

Yuksel, Durmus; Solakoglu, Ozgur. 2019. Individual Attitudes toward the Welfare State: A Test of the “Crowding Out Hypothesis” across European Countries. *Comparative Sociology* (18)2: 117-147 doi: 10.1163/15691330-12341493

Appendix

Medelvärdesanalys

Social tillit

Report			
Country (ISO 3166-1 Numeric code)	Mean	N	Std. Deviation
Albania	,0646	2803	,24582
Azerbaijan	,3036	1693	,45995
Austria	,3807	5763	,48560
Armenia	,2304	2956	,42115
Belgium	,3199	6899	,46647
Bosnia and Herzegovina	,1745	3169	,37960
Bulgaria	,2215	4875	,41532
Belarus	,4320	3743	,49542
Canada	,5114	2890	,49996
Croatia	,1914	3888	,39342
Cyprus	,0919	968	,28909
Northern Cyprus	,0489	491	,21584
Czech Republic	,2591	7392	,43815
Denmark	,6998	7867	,45839
Estonia	,3005	4735	,45854
Finland	,6479	3823	,47768
France	,2515	6950	,43391
Georgia	,1527	3615	,35975
Germany	,3738	9921	,48382
Greece	,2232	2415	,41647
Hungary	,2427	4952	,42878
Iceland	,5092	4884	,49997
Ireland	,4086	4134	,49163
Italy	,3102	8866	,46259
Latvia	,2166	4645	,41196
Lithuania	,3012	4767	,45884
Luxembourg	,2836	2680	,45082
Malta	,2006	3225	,40053
Moldova	,1253	1500	,33121
Montenegro	,2378	2422	,42584
Netherlands	,5786	6925	,49381
Norway	,6922	4295	,46164
Poland	,2520	4650	,43423
Portugal	,1717	4851	,37717
Romania	,1432	5141	,35027
Russia	,2533	5641	,43495
Serbia	,1490	2920	,35612
Slovakia	,1757	5224	,38062
Slovenia	,2282	4351	,41974
Spain	,3657	8431	,48165
Sweden	,6579	5036	,47447
Switzerland	,5931	4360	,49131
Turkey	,0960	3552	,29464
Ukraine	,2767	4117	,44740
North Macedonia	,1790	2419	,38343
Great Britain	,4016	6823	,49025
United States	,4516	4041	,49772
Northern Ireland	,3863	2050	,48703
Kosovo	,1120	1544	,31553
Total	,3339	215302	,47161

Sociala nätverk

Report			
Country (ISO 3166-1 Numeric code)	Mean	N	Std. Deviation
Albania	,2482	2969	,74336
Azerbaijan	,0989	1800	,33707
Austria	,4573	6136	,75648
Armenia	,1780	3000	,51355
Belgium	,4818	7358	,75206
Bosnia and Herzegovina	,1968	3236	,48585
Bulgaria	,2064	5092	,54028
Belarus	,1018	4048	,34226
Canada	,4816	2984	,79703
Croatia	,3691	4015	,65668
Cyprus	,1980	1000	,56490
Northern Cyprus	,2960	500	,62383
Czech Republic	,4321	7649	,70775
Denmark	,6942	8104	,81758
Estonia	,2823	4835	,59886
Finland	,5916	3959	,80117
France	,3008	7188	,58549
Georgia	,0858	3694	,41099
Germany	,4754	11023	,71654
Greece	,3577	2642	,68714
Hungary	,1767	5026	,49255
Iceland	,7795	5029	,90943
Ireland	,3319	4242	,65232
Italy	,2332	9162	,53177
Latvia	,2432	4757	,58643
Lithuania	,1845	4966	,48441
Luxembourg	,5973	2821	,79994
Malta	,1669	3362	,46585
Moldova	,1141	1551	,41488
Montenegro	,1794	2519	,53209
Netherlands	,8842	7199	,94245
Norway	,6299	4502	,80813
Poland	,1004	4939	,36119
Portugal	,1472	4953	,46477
Romania	,1392	5351	,44915
Russia	,0835	5829	,32625
Serbia	,2949	3011	,62985
Slovakia	,2045	5408	,50990
Slovenia	,4536	4482	,76419
Spain	,1591	8849	,45750
Sweden	,6296	5397	,79175
Switzerland	,8745	4445	,94349
Turkey	,0618	3590	,31329
Ukraine	,1298	4314	,44688
North Macedonia	,4352	2617	,77303
Great Britain	,3713	7000	,69411
United States	,5250	4164	,85319
Northern Ireland	,2547	2116	,57271
Kosovo	,3292	1601	,95640
Total	,3561	224434	,68767

Normer om ömsesidighet

Report			
Country (ISO 3166-1 Numeric code)	Mean	N	Std. Deviation
Albania	,8023	1443	,20235
Austria	,8545	4364	,16387
Armenia	,8736	1419	,14427
Belgium	,7806	6967	,18715
Bosnia and Herzegovina	,8652	1486	,18606
Bulgaria	,9096	2403	,14241
Belarus	,6791	2262	,21659
Canada	,8630	2911	,16197
Croatia	,8233	2440	,19680
Cyprus	,8850	924	,13971
Northern Cyprus	,9538	492	,08260
Czech Republic	,8335	5668	,17424
Denmark	,9108	4667	,12084
Estonia	,8691	2454	,16223
Finland	,8594	2670	,15285
France	,8002	5149	,19560
Georgia	,9058	1406	,15418
Germany	,8430	8531	,16588
Greece	,8278	2543	,16899
Hungary	,8195	2457	,22846
Iceland	,8867	2401	,13502
Ireland	,8472	3050	,16556
Italy	,8767	6639	,14599
Latvia	,8274	2332	,18500
Lithuania	,7997	3166	,19045
Luxembourg	,8188	2678	,18223
Malta	,9540	2254	,09928
Moldova	,8443	1468	,18503
Montenegro	,8899	1434	,16166
Netherlands	,8309	4641	,15335
Norway	,8823	3298	,13088
Poland	,8398	2391	,17434
Portugal	,8409	2624	,17154
Romania	,8210	2461	,18741
Russia	,7715	3630	,19581
Serbia	,8944	1452	,16262
Slovakia	,8148	2531	,17657
Slovenia	,8864	2319	,15844
Spain	,8331	6053	,16749
Sweden	,8682	3014	,15488
Switzerland	,8721	1247	,12593
Turkey	,9614	2334	,09353
Ukraine	,8090	2408	,19348
North Macedonia	,8935	1426	,19336
Great Britain	,8623	5073	,15617
United States	,8877	4049	,14387
Northern Ireland	,8786	1074	,15754
Kosovo	,9482	1541	,12914
Total	,8482	141644	,17330

Social tillit - flernivåregressionsanalys, utan länder-”fixed effects”

Estimates of Fixed Effects^a

Parameter	Estimate	Std. Error	df	t	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Intercept	-2,219278	,463416	86652,705	-4,789	<,001	-3,127569	-1,310987
age	,000677	7,699857E-5	112036,337	8,799	<,001	,000527	,000828
X001	-,007329	,002583	112021,826	-2,838	,005	-,012391	-,002267
X025	,038940	,000693	112051,897	56,157	,000	,037581	,040299
S020	,001137	,000235	101345,907	4,838	<,001	,000676	,001597
SOCIAL_EXP	,002200	,000851	48530,313	2,586	,010	,000532	,003868

a. Dependent Variable: trust.

Social tillit - flernivåregressionsanalys, med länder-”fixed effects”

Estimates of Fixed Effects^a

Parameter	Estimate	Std. Error	df	t	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Intercept	3,742799	2,016307	82,157	1,856	,067	-,268164	7,753762
age	,000673	7,713215E-5	112039,070	8,723	<,001	,000522	,000824
X001	-,007395	,002580	111987,860	-2,866	,004	-,012452	-,002339
X025	,039142	,000701	111998,408	55,866	,000	,037769	,040516
S020	-,001949	,001017	82,169	-1,916	,059	-,003972	7,437550E-5
SOCIAL_EXP	,019792	,003278	81,733	6,037	<,001	,013270	,026314
country_1	-,226409	,082297	81,181	-2,751	,007	-,390149	-,062670
country_2	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_3	-,181640	,043475	80,769	-4,178	<,001	-,268145	-,095136
country_4	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_6	-,262847	,049522	80,478	-5,308	<,001	-,361390	-,164304
country_7	-,184962	,062671	81,080	-2,951	,004	-,309657	-,060268
country_8	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_9	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_10	,052565	,050222	80,003	1,047	,298	-,047381	,152510
country_11	-,266018	,071721	83,047	-3,709	<,001	-,408668	-,123369
country_13	-,132298	,052937	80,647	-2,499	,014	-,237632	-,026963
country_14	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_16	-,050728	,057666	81,625	-,880	,382	-,165452	,063996
country_17	-,043967	,047397	81,437	-,928	,356	-,138264	,050331
country_18	,050672	,043599	82,217	1,162	,248	-,036056	,137401
country_19	-,355387	,044157	80,549	-8,048	<,001	-,443252	-,267521
country_20	-,155416	,043856	81,300	-3,544	<,001	-,242670	-,068162
country_21	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_22	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_23	-,261438	,052022	81,912	-5,026	<,001	-,364928	-,157948
country_24	-,232838	,055205	80,955	-4,218	<,001	-,342679	-,122998
country_25	-,183330	,049177	81,410	-3,728	<,001	-,281169	-,085492
country_26	,014338	,058528	82,719	,245	,807	-,102077	,130753
country_27	,060579	,046923	82,294	1,291	,200	-,032760	,153919
country_28	-,239681	,043353	80,119	-5,529	<,001	-,325954	-,153408
country_29	-,083199	,056742	81,615	-1,466	,146	-,196085	,029688
country_30	-,130647	,054822	81,493	-2,383	,019	-,239715	-,021579
country_31	-,125221	,063790	82,019	-1,963	,053	-,252119	,001676
country_32	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_33	-,145796	,075228	82,860	-1,938	,056	-,295426	,003834
country_34	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_35	-,146528	,057612	81,818	-2,543	,013	-,261140	-,031916
country_36	,065539	,043695	80,784	1,500	,138	-,021404	,152483
country_37	,215220	,050617	82,201	4,252	<,001	,114531	,315909
country_38	-,155335	,055623	81,203	-2,793	,007	-,266004	-,044667
country_39	-,290563	,045258	81,498	-6,420	<,001	-,380603	-,200523
country_40	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_41	-,285055	,054570	80,934	-5,224	<,001	-,393634	-,176476
country_42	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_43	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_44	,050380	,044023	82,217	1,144	,256	-,037192	,137952
country_45	-,193227	,048375	81,906	-3,994	<,001	-,289462	-,096992
country_46	-,218069	,053348	81,241	-4,088	<,001	-,324210	-,111927
country_47	-,108503	,070831	80,884	-1,532	,129	-,249438	,032432
country_48	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_49	0 ^b	0	.	.	.	.	.

a. Dependent Variable: trust.

b. This parameter is set to zero because it is redundant.

Sociala nätverk- flernivåregressionsanalys, utan länder-”fixed effects”

Estimates of Fixed Effects^a

Parameter	Estimate	Std. Error	df	t	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Intercept	-.261682	,705222	87595,675	-,371	,711	-1,643911	1,120546
age	-.000667	,000117	115281,082	-5,696	<,001	-,000897	-,000438
X001	-,094341	,003932	115264,873	-23,996	<,001	-,102047	-,086635
X025	,074893	,001055	115296,770	70,982	,000	,072825	,076961
S020	,000285	,000358	101293,308	,796	,426	-,000416	,000985
SOCIAL_EXP	-,005279	,001297	42888,751	-4,070	<,001	-,007821	-,002737

a. Dependent Variable: Medlemskap.

Sociala nätverk - flernivåregressionsanalys, med länder-”fixed effects”

Estimates of Fixed Effects^a

Parameter	Estimate	Std. Error	df	t	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Intercept	4.818664	3.856253	81,308	1,250	,215	-2,853629	12,490957
age	-.000618	,000116	115264,752	-5,316	<,001	-,000846	-,000390
X001	-,093823	,003893	115225,533	-24,103	<,001	-,101452	-,086194
X025	,075600	,001057	115295,291	71,511	,000	,073528	,077672
S020	-,002300	,001945	81,317	-1,183	,240	-,006171	,001570
SOCIAL_EXP	,009088	,006274	81,079	1,449	,151	-,003395	,021570
country_1	-,373566	,157607	80,771	-2,370	,020	-,687169	-,059963
country_2	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_3	-,162647	,083273	80,422	-1,953	,054	-,328351	,003058
country_4	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_6	-,071238	,094902	80,286	-,751	,455	-,260089	,117614
country_7	-,357107	,120018	80,659	-2,975	,004	-,595920	-,118294
country_8	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_9	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_10	,141194	,096297	79,999	1,466	,147	-,050444	,332832
country_11	-,312467	,137029	81,850	-2,280	,025	-,565069	-,039864
country_13	-,096777	,101426	80,390	-,954	,343	-,298606	,105053
country_14	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_16	-,292878	,110362	80,999	-2,654	,010	-,512464	-,073291
country_17	-,323157	,090729	80,884	-3,562	<,001	-,503683	-,142631
country_18	-,104906	,083379	81,349	-1,258	,212	-,270792	,060981
country_19	-,303537	,084616	80,346	-3,587	<,001	-,471916	-,135157
country_20	-,232355	,083961	80,801	-2,767	,007	-,399417	-,065292
country_21	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_22	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_23	-,246665	,099460	80,959	-2,480	,015	-,444561	-,048769
country_24	-,167190	,105732	80,577	-1,581	,118	-,377581	,043201
country_25	-,381989	,094148	80,902	-4,057	<,001	-,569317	-,194661
country_26	-,119458	,111873	81,677	-1,068	,289	-,342021	,103106
country_27	,310828	,089728	81,408	3,464	<,001	,132311	,489345
country_28	-,360883	,083113	80,058	-4,342	<,001	-,526281	-,195485
country_29	-,430143	,108585	80,962	-3,961	<,001	-,646195	-,214091
country_30	,026843	,104916	80,857	,256	,799	-,181912	,235598
country_31	-,380545	,122028	81,250	-3,118	,003	-,623332	-,137758
country_32	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_33	-,352568	,143774	81,767	-2,452	,016	-,638593	-,066542
country_34	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_35	-,321244	,110232	81,114	-2,914	,005	-,540566	-,101922
country_36	,436330	,083714	80,516	5,212	<,001	,269751	,602909
country_37	,013256	,096820	81,395	,137	,891	-,179370	,205882
country_38	-,476258	,106492	80,696	-4,472	<,001	-,688155	-,264361
country_39	-,379195	,086634	80,948	-4,377	<,001	-,551572	-,206818
country_40	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_41	-,287814	,104522	80,568	-2,754	,007	-,495796	-,079832
country_42	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_43	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_44	,004737	,084174	81,288	,056	,955	-,162733	,172207
country_45	-,036516	,092556	81,191	-,395	,694	-,220668	,147635
country_46	-,352380	,102146	80,765	-3,450	<,001	-,555627	-,149132
country_47	-,330237	,135686	80,569	-2,434	,017	-,600231	-,060243
country_48	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_49	0 ^b	0	.	.	.	.	.

a. Dependent Variable: Medlemskap.

b. This parameter is set to zero because it is redundant.

Normer om ömsesidighet - index, cronbachs alfa

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,721	,726	4

Normer om ömsesidighet - flernivåregressionsanalys, utan länder-"fixed effects"

Estimates of Fixed Effects^a

Parameter	Estimate	Std. Error	df	t	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Intercept	2,218771	,482019	5098,975	4,603	<,001	1,273806	3,163736
age	,002453	3,889355E-5	58298,820	63,078	,000	,002377	,002530
X001	,027885	,001291	58280,035	21,604	<,001	,025355	,030415
X025	-2,392529E-5	,000343	58311,988	-,070	,944	-,000697	,000649
S020	-,000812	,000246	4654,541	-3,309	<,001	-,001294	-,000331
SOCIAL_EXP	,005237	,000787	1106,049	6,657	<,001	,003693	,006781

a. Dependent Variable: Omvänd_Normer_index.

Normer om ömsesidighet - flernivåregressionsanalys, utan länder-”fixed effects”

Estimates of Fixed Effects^a

Parameter	Estimate	Std. Error	df	t	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
Intercept	2,313201	,994062	44,340	2,327	,025	,310233	4,316169
age	,002442	3,892035E-5	58284,411	62,753	,000	,002366	,002519
X001	,027878	,001289	58279,949	21,627	<,001	,025352	,030405
X025	,000161	,000347	54470,947	,465	,642	-,000518	,000841
S020	-,000864	,000513	44,355	-1,686	,099	-,001897	,000169
SOCIAL_EXP	,006163	,001695	45,277	3,635	<,001	,002749	,009578
country_1	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_2	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_3	-,067091	,008911	44,574	-7,529	<,001	-,085044	-,049139
country_4	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_6	-,111015	,009256	43,892	-11,994	<,001	-,129671	-,092360
country_7	,094225	,028378	44,854	3,320	,002	,037063	,151387
country_8	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_9	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_10	-,004831	,017135	45,177	-,282	,779	-,039339	,029676
country_11	,038041	,024512	46,101	1,552	,128	-,011297	,087379
country_13	-,031621	,021400	44,524	-1,478	,147	-,074736	,011494
country_14	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_16	,035451	,028047	44,746	1,264	,213	-,021047	,091949
country_17	-,033733	,018025	44,574	-1,871	,068	-,070047	,002581
country_18	-,028895	,010183	47,306	-2,837	,007	-,049377	-,008412
country_19	-,099997	,008496	44,338	-11,770	<,001	-,117116	-,082878
country_20	-,031512	,011114	44,207	-2,835	,007	-,053908	-,009116
country_21	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_22	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_23	-,039678	,014940	45,407	-2,656	,011	-,069761	-,009595
country_24	-,022346	,022353	44,630	-1,000	,323	-,067376	,022685
country_25	-,004372	,016903	44,146	-,259	,797	-,038434	,029690
country_26	-,024152	,019526	46,856	-1,237	,222	-,063435	,015132
country_27	,023766	,016113	49,372	1,475	,147	-,008608	,056140
country_28	-,012997	,010645	44,405	-1,221	,229	-,034446	,008451
country_29	-,060953	,024028	45,987	-2,537	,015	-,109318	-,012588
country_30	-,023606	,018547	45,748	-1,273	,210	-,060945	,013733
country_31	-,002829	,032185	44,851	-,088	,930	-,067659	,062001
country_32	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_33	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_34	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_35	,093411	,022802	44,642	4,097	<,001	,047475	,139347
country_36	-,053711	,011902	45,788	-4,513	<,001	-,077672	-,029750
country_37	,019824	,018855	45,871	1,051	,299	-,018132	,057779
country_38	-,032743	,021317	44,648	-1,536	,132	-,075687	,010201
country_39	-,016785	,013713	43,980	-1,224	,227	-,044422	,010853
country_40	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_41	,031103	,018150	44,446	1,714	,094	-,005466	,067672
country_42	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_43	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_44	-,108279	,010873	49,052	-9,958	<,001	-,130129	-,086429
country_45	,023518	,018878	44,748	1,246	,219	-,014511	,061546
country_46	-,041497	,026799	44,760	-1,548	,129	-,095482	,012488
country_47	,159922	,030208	44,255	5,294	<,001	,099053	,220792
country_48	0 ^b	0	.	.	.	.	.
country_49	0 ^b	0	.	.	.	.	.

a. Dependent Variable: Omvänd_Normer_index.

b. This parameter is set to zero because it is redundant.